

SAKO, DEWEY IŠ- VAIKYS VISUS NENAUDĖLIUS

Šiandien valdžios įstaigose ir svarbiose vietose randasi sulinusių bolševikų šnipų, radikalių ir šalies išdavikų. Jie dirba visomis pastangomis suartimui Rusijos su Amerika, o dar ir blogesniai tikslui, užvaldžius Amerikos įstaigas, sukelimui čia revoliucijos. Bolševikų agentų randasi ir universitetų, kolegijų ir mokyklų mokytojų eilėse.

Mažų tautų likimo klausimas bandoma ištrinti Amerikoje iš minties, dirbama tiksliai įtikinimui Amerikiečių, kurie mažai protauja, kad su Rusija palaikant gerus santykius bus iš to daug biznio, ir tt.

Politiškais klausimais rašytojas Washingtono Paul Mallon štai kaip išsireiškia apie kandidatą Rooseveltą ir Dewey:

"Dewey yra jaunas reformuotojas kuris išvaikys visus niekšus. Visais atžvilgiais ir rimtu protavimu jis yra liberalis kandidatas. Aš nebausčiau už jį vien tik dėl to, jeigu aš matyčiau kad taikos klausimas nukentėtų bent vienu tašku arba pergalė būtų užtrūkdys bent viena valanda. Ar Rooseveltas išrinkimas reikalingas išlaikymui užsienio politikos? Kokios užsienio politikos?"

"Roosevelto taikos tarybos tesiasi jau nuo Atlanto Karčio susitikimo su Churchilliu. Ką jis atsieks, išskyrus pame-timą Atlanto Karčio? Ką jis atsieks išskyrus pasiryžimą at-seigti Tautų Sąjungą, į kurią mes galėjome įstoti bent kada bėgyje praėjusių 25 metų? Ar matyti nors vienas naujas da-lykas kas duotų jums teisingai jaustis saugesniu po karo?"

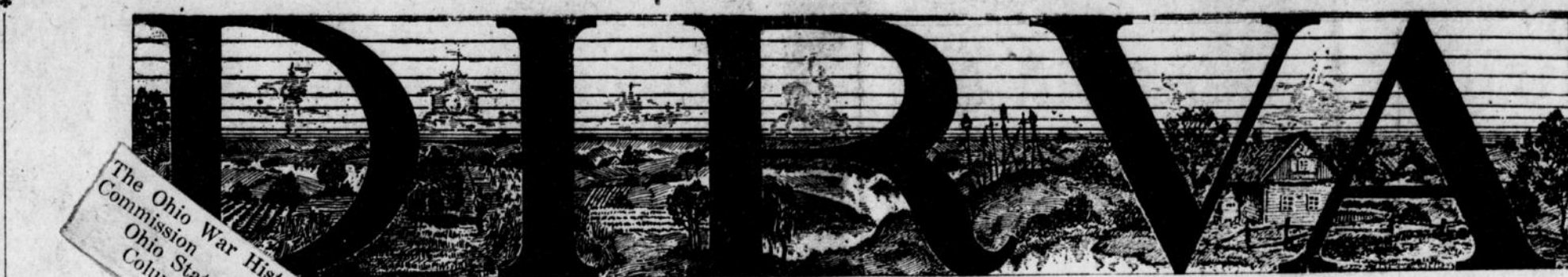
"Aš tikiu Rooseveltas pra-kišo. Stalinas ir Churchill pa-ėmė viršų ant jo. Aš manau faktai aiškiai įrodo kaip jie ji apmė visais atžvilgiais — Lenkijos, Balkanų, Prancu-ijos, Suomijos, Italijos, Vokie-ijos klausimais. Permaina mu-sų vadovybėje būtų naudinga."

"Butinas laimėjimui karo? Ar jūs tik nepasiduodate tam senam politiškam hokum apie vyriausį vadą (commander in chief)? Tai visada buvo gar-bės titulas prezidentui. Gene-rolas Marshall yra tikrasis vy-riausias komandierius visų ar-mijų ir jis dirba savo darbą, stengdamasis neužsileisti pre-зидентu ir net Britais (tai didis žmogus kurio pilna vertė dar nėra šaliai žinoma). Tiesa, Roosevelt turi pilną asmeninę itaką į admiralus, bet negirdė-jau nei viena jų išsireiškiant kad jo patarimai reikalingi iš-laimėjimui karo."

"Mano manymu pergalė ga-lėtų greičiau ateiti jeigu būtų kiek papurtinta nekuri gene-rolai ir admiralai. Bet Dewey sako jis to nedarys. Taigi nė-ra jokio rimto įrodymo kad prezidentų pakeitimas sudary-tų kokį nors militarišką skir-tumą. ... Laikas verčiau reikalauja naujos vadovybės palaikymui šios šalies kruvoje kiek ilgiausia galima, ir gy-nimui prieš pasaulį Amerikos idealų", užbaigia Paul Mallon.

Argentinoj, uždaryta na-zių Vokiečių ir fašistų Ita-lų laikraščiai, sulaikymui ten platinimo Ašies propa-gandos.

Bulgarija, kaip praneši-mai iš Ankaros, Turkijos, sako, Spalių 20 pasirašė karo paliaubas su Ameri-ka, Britanija ir Rusija.

The Ohio War History
Commission
Ohio State Museum
Columbus Ohio

National Lithuanian Newspaper published in Ohio, reaching a very large majority of the 80,000 Lithuanians in the State and 20,000 in Cleveland

No. 44

Kaina 5c.

CLEVELAND, OHIO SPALIŲ-OCT. 27, 1944

DIRVA (THE FIELD)

Published every Friday in Cleveland by the

LITHUANIAN WEEKLY

Ohio Lithuanian Publishing Co.

6820 Superior Ave. Cleveland, Ohio

Subscription per Year in Advance

In the United States \$2.00

In Canada \$2.50

Entered as Second-Class matter Decem-ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice under the Act of March 3, 1879.

(29-ti metai :: 29th year)

Japonai Smarkiai Sumušti prie Filipinų Salų

MacArthur Sugryžo kaip buvo Pažadėjęs

STALINAS NEISILEI- DZIA UNNRA PA- GALBOS Į UŽIM- TAS ŠALIS

Washingtono gauta pa-reiškimas iš Stalino jog jis neisileis į Rusiją United Nations šelpimo ir atkuri-mo administracijos, kurios tikslas yra pagelbėti karo nukentėjusiems.

Stalinas sako jis nenori kad į Rusiją lystų UNNRA atstovai. Tai jis pranešė kuomet patyrė kad Direk-torius Lehman pradės ru-pintis teikimu pagalbos so-vietuose esantiems nuke-n-tėjusiems kitų tautų žmo-nėms. Žinoma, Stalinas pri-imtų ir priima visoki mai-stą ir viską ką Amerika duoda į pačių bolševikų rankas, ką jie gali išdalinti savo ištikimiesiems.

VOKIEČIAI SUMU- ŠAMI HOLANDI- JOJE

Po atkaklių mušių, pieti-nėje Holandijoje Alijantai galutinai perlaūžė Vokie-čių atsparumą ir pradėjo apsupti 70,000 nazių karei-vių, kurie stengiasi pabė-gti traukdamiesi šiaurėn.

Vokiečių miestą Aachen Amerikiečiai galutinai už-ėmė, visą veik sugriautą.

ITALIJOJE, U. S. karei-viai paėmė Belmonte kalną ir susilpnino nazių apsigy-nimus, išrodo kad Vokie-čiai gali imti trauktis iš Italijos.

Tuoju tikima užims mies-tą Bologna. Britai žygiuo-ją šiaurėn Adriatikio pajū-riu, stumdami Vokiečius.

Britai pasekmingai vei-kia prieš Vokiečius Graiki-jos išlaisvinime, atima vie-ną salą po kitos.

VENGRIJOJE, nazių iš-tikimieji stengiasi laikytis prieš užpuolančius bolševi-kus.

Graikijoje bolševikai įsi-galėjo tiek kad siaučia gat-vėmis banditiškai užpuldinėdami kitokių pažiūrų as-menis, užpuola jų namus ir persekioja arba žudo.

Atenuose, pereitą savai-tę bolševikų gaujos užpuo-lė apie 600 dešiniųjų žmo-nių, kurie buvo apsibarika-davę hoteliuose. Užmušta 30 žmonių tose riaušėse.

Iš vieno nuobėgų kanalo šiomis dienomis vanduo iš-nešė 80 žmonių lavonu. Jie galėjo būti nazių nužudy-ti prieš pasitraukiant, bet gal būt yra aukos komunis-tų siautimo.

11 užmušta. Prie Shre-veport. La., nukritus armi-jos lėktuvui užsimušė 11 kariškų lakunų.

PASKANDINTA EILĖ PRIEŠO LAIVŲ

Spalių 25 Prez. Roose-velt patiekė Amerikos laik-raščiams žinią apie didelį Amerikos karo jėgų laimė-jimą prieš Japonus Filipi-nų salose ir vandenuose ap-linkui tas salas. Japonijos karo laivynas, iki šiol slap-tesis, staiga išsiskubino į pagalbą savo kariautojams ginantiems Filipinų salas. U. S. karo laivynas juos pasitiko. Mušiai tęsėsi pa-starų kelių dienų bėgyje, trijose dalyse plataus van-denyno.

Sulyg pranešimų, Japonų laivynas tapo nugalėtas, žymiai sugadintas ir išbla-kytas. Šis mušis skaitoma vienu iš žymiausių karo lai-vynų mušių istorijoje.

Vienas Japonų didysis ka-re laivas nuskandintas, ki-ti 4 sugadinti; nuskandin-tas vienas jų lėktuvnešis; keliolika lengvesnių karo laivų nuskandinta, kiti žy-miai sugadinti.

Sunaikinta daug Japonų lėktuvų šiuose mušiuose ir užpuolimuose netikėtai pa-čiose Filipinų salose.

Amerikos nuostolių tar-pe yra nuskandintas vie-nas lėkė, kiti keli lėktuvnešis ir keli kiti laivai apgadinti.

ISPANIJOJE PRADE- DAMA SUKILIMAS

Bolševikų pagalba pradė-ta sukilimas Ispanijoj prieš Gen. Franco vyriausybę.

Moskva prisidėjo prie kurstymo to sukilo, skelbia jog "Ispanijos fašistų liz-das turi būti visiškai likvi-duotas" apsaugai Europos ateities.

1936 metais Gen. Franco nugalėjo komunistų karą, dabar jis vėl pradėdamas.

GEN. De GAULLE PRIPAŽINTAS

Amerika ir Britanija ga-lutinai pripažino Gen. de Gaulle administraciją "lai-kina Prancuzijos respubli-kos vyriausybę". Panašų pripažinimą padarė ir Mas-kva.

Savų laiku turės būti pa-daryta visuotini rinkimai.

Alijantai tip pat pripa-žino Italijoje atsteigtą vy-riausybę ir užveda su ja pilnus diplomatinius santi-kius.

Vokietijoje visi galinti dirbti vyrai tarp 16 ir 60 metų amžiaus pastatyti po ginklų, ruošiantis kovoti su jų šalies okupantais, pana-šiai kaip kovojo kitų tautų požeminės jėgos kada na-ziai jas buvo okupavę.

GEN. MacARTHUR SUGRYŽO Į FILI- PINŲ SALAS

Gen. MacArthur, Filipi-nų salų gynėjas 1941 me-tais, Japonų ištumtas, kai jie didelėmis jėgomis puo-lė tas salas užėmė, išlaikė savo pažadėjimą sugryžti į Filipinų salas. Tas reiškia, jis tikėjo kad Ameri-kiečiai pagaliau sustiprės tiek kad vėl Japonus samuš ir tas salas iš jų atims.

Nesuėjo nei trys metai, ir Gen. MacArthur su sa-vo didelėmis išaugusiomis jėgomis į Filipinų salas sugryžo. Japonai ten už-klupti nelauktai. Jie tikė-josi, jei Amerikiečiai puls salas tai bandys įsiveržti į pietinę didelę salą Min-danao. Ten Japonai tvirtin-si ir rengėsi Amerikie-čiams sutikti. Bet MacAr-thur įsiveržė į vieną iš vi-durinių salų. Leyte, kur Japonai nesitikėjo.

Leyte saloje jau įsteigta išlaisvintų Filipinų vyriausybė, ir iš ten tesiama at-kariavimas kitų tos grupės salų. Suprantama, karas gali užsistoti gana ilgai ir mušiai bus atkaklus.

Siame žygyje Amerikie-čiams pagelbėjo slaptai ten nuvežtas vienas radio ope-ratorius, taipgi kiti ten li-kę ir slapstėsi U. S. kariai, pabėgėliai iš Japonų nelai-svės, ir patys Filipinų gy-ventojai. Jų požeminė veik-la tvirtai suorganizuota ir jie pagelbės išlaisvinti vi-sas tas salas.

UŽĖMĖ KLAIPĖDOS KRAŠTĄ

Bolševikų armijos užė-mė beveik visą Klaipėdos kraštą, taipgi įsiveržė Ry-tų Prusijon užimdami eilę miestelių ir kaimų, kuriuos taip pat jau skaito tuku-stančiais. Klaipėda apsup-ta bet dar nepaimta. Bol-ševikai pasiekė Goldapę.

Spalių 25 Vokiečiai pra-dėjo bolševikams priešintis ir ju tolesnį žengimą su-laikė.

Rusų armija per Suomi-ją šiaurėje pasiekė Norve-giją ir ruošiasi įsiveržti į tą šalį. Norvegiją turi už-ėmę Vokiečiai.

Prez. Roosevelt, Spalių 20 savo kalboje skelbė kad Amerikos Kongresas turė-tų suteikti pasaulinei tai-kos organizacijai tokią jė-gą kad ji galėtų varu pri-versti karingas tautas lai-kytis taikos.

Audra pereitos savaitės pabaigoj Kuboje ir Flori-doje paliko didelius nuos-tolius, užmušta 43 žmonės ir tukstantai sužeista.

Generolas MacArthur Sugryžo į Filipinų Salas

Kuomet Japonai užėmė Filipinų salas Pacifike ir tu salų gynėjas Generolas MacArthur buvo priverstas pasitraukti, jis išvykdamas Japonams pasakė: "Aš vėl sugrįšiu čionai!" Ir tikrai, Gen. MacArthur su kariaujančiais Amerikiečiais jau išsėdo Filipinų salose ir pradėjo Japonų naikinimą jose. Čia Gen. MacArthur parodomas atsivertęs su savo kareiviais aplėsdamas vieną iš Japonų atimtą salą, kur jis buvo apsi-lankyti ir iškeliovi kūr.

KANKINO AMERI- KOS LAKUNUS

Amerikos militarinė misi-ja nuvyko į Bulgariją tyri-nėti apie ten sumušimą ir kankinimą karo metu pa-tekusių Amerikos lakunų, kurie ten pakliuvo prieš Bulgarijos pasidavimą Sovie-tams. Toks pasielgimas yra prieš tarptautines sutar-tis.

Per Raudonąjį Kryžių į Vokietiją pasiūsta Ameri-kos kareiviams belaisviams 5,000 dozos penicilino, ap-saugojimui nelaisviu svei-katos. Vokiečiai įleidžia ir kitas reikmenis sulyg tarp-tautinio R. K. sutarimo.

Naujas Padėjėjas

Vice Adm. R. S. Edwards tapo paskirtas karo laivyno komandieriaus padėjėju ir lai-vyno veiksmų tvarkotojo padė-jėju. Tas reikiška Amerikos ka-ro laivynas ruošiasi naujiems žygiams prieš Japonus Pacifi-ke, parėmimui Gen. MacArthur vykdomų užkariavimų.

LENKAI VARSAVOJ NAIKINAMI

Iš Maskvos praneša apie tukstančius Lenkų žudo-mų po to kai jie pralaimė-jo perankstyvą sukilimą prieš Vokiečius, laukdami bolševikų ateinant "išlais-vinti".

Rusai skelbia apie nazių kankinimus Lenkų, apie jų vyvų pašaukimą į priver-sintus darbus, ir kad apie 250,000 civilinių išžudyta laike 63 dienų laikymosi Varsavoje.

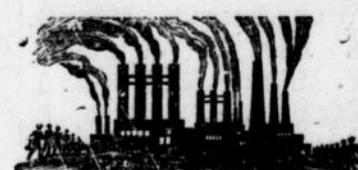
Tokias žinias iš Maskvos leisdami, bolševikai paden-gia savo žvėriškus darbus su Lenkais savo užimtoje Lenkijos dalyse: gaudymą, kalinimą, žudymą, depor-tavimą į Sibira visu pat-riūtų Lenkų. Panašiu bu-du ir Lietuvos bei kitų bol-ševikų užimtu kraštų žmo-nės naikinami.

VĖL NESUSITARĖ

Londono Lenkų vyriausybės premjeras Mikolaj-czyk gryžo iš Maskvos ap-sivylęs, nieko nelaimėjęs, net Stalino ir Churchillio pastangos sutaukyti Londo-niškius Lenkus su bolševi-kų komitetu Lubline Len-kams patriotams išrodo ne-priimtinas.

Prancuzijoje bolševikai ir kiti namišėliai vykdo tardymą ir teisimą žmonių kurie Vokiečių okupacijos metu turėjo gyventi su ju šalies pavergėjais. Mar-seile mieste tokiu būdu nu-žudė mirti Pierre Laval, žymus Prancuzų veikėjas, ir vienas laikraščio redak-torius.

Laval ir Maršalas Pe-tain kaip svėjiama gyvena Vokietijoje ir juos nužudy-ti tas teismas nepasiekia.

DARBIAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Cleveland, O. — Baigėsi streikas Ohio Foundry Co. 450 darbininkų, kurie buvo išėję protestui dėl įvairių nesusipratimų su kompani-ja.

Falermo, Sicilija. Ki-lus darbininkų riaušėms ir demonstracijai, dėl to kad viena privatinė dirbtu-vė nepakėlė darbininkams algų, susirėmimuose gatvė-se kareiviai nušovė 13 dar-bininkų, 105 kiti sužeista.

Seattle, Wash. — Pusdie-nį pastreikavę, gryžo dirbti 400 laivų statybos nituo-tojų darbininkų (welders).

Gruodžio mėnesį pradės balsavimą virš 60,000 dar-bininkų Western Union tele-grafo kompanijos, kurią unija pasirinkti savo tarp-i-ninke su darbdaviais — C. I. O. ar A. D. F.

Youngstown, O. — Su-streikavus apie 100 darbi-ninkų Truscon Steel Co., turėjo nutraukti darbą vi-si kiti apie 3,000 darbinin-ku.

Amerika iki šiol slapto-mis davė Rusijai be kitų dalykų ir geležinkelio ūko-motivus, kurie iš Portland, Ore., dirbtuvių buvo siun-čiami Rusijai per 7 mėne-sius.

Kansas City. — Streikas sulaukė 2,000 darbininkų darbą N. American Avia-tion dirbtuvėje.

Didžiųjų Ežerų prekių laivų darbininkai, apie 15,000 skaičiuje, tariasi apie apšaukimą streiko Lapkri-čio 4. Dabar eina jų uni-jos narių tarpe balsavi-mas. Streikas palies 37 laivų kompanijas.

7 žuvo Cincinnati, O. — Pailėlių dirbtuvėje ištikus sprogimui gaisre žuvo sep-tyni darbininkai kelios mi-nutos prieš taigimą darbo.

Erie, Pa. — Valdžia už-ėmė Lord Mfg. Co. dirbtu-vę, dėl to kad kompanija nesilaikė sutartų kainu su valdžia už lėktuvams reika-lingas dalis.

HOLANDIJOJE, septyni milijonai žmonių susiduria su badu, delei tos šalies di-delio nuvarginimo Vokie-čių okupacijoje. Miestai bus be maisto, šilumos ir šviesos.

Iš Paryžiaus praneša jog Hitleris gali sumanyti nu-žudyti apie pustrėčio mili-jono Prancuzų intinių ir išvežti į Vokietiją žmonių kurie nėra galimi dabar to-liau gabenti su pasitrau-kančiais Vokiečiais, nes nėra pakankamai trans-portacijos priemonių.

PENNSYLVANIJOJE

PHILADELPHIA

LIETUVIAMS DRAPANŲ
RINKIMO VAJUS

Cia susitvėrė Bendro Amerikos Lietuvių Fondo skyrius. Valdybą inaina seni veteranai veikėjai: J. Kavalauskas, K. Zadeika, J. Grinius, F. Pukas, Wm. Paschall, Mrs. G. Roman, Kun. J. Čepukaitis, Kun. V. Martusevičius, Kun. I. Valančius, Kun. S. Raila, A. Džikas, A. Kaniušis, J. Biržietis, K. Žemaitis, Inž. V. Norkus, Adv. C. S. Cheleden ir kt.

President's War Relief Control Board nukentėjusiems nuo karo Lietuviams drapanų ir avalinės rinkimą paskyrė nuo Lapkričio 5 iki 20-tos. Įvairios drapanos ir avalis, kurie dar galima avėti ir dėvėti, sutaisyti ir švarūs, tų 15 dienų laike, bus priimama klebonijoje ir pas viršminėtus valdybos narius. Plačiau apie drabužių rinkimą nukentėjusiems Lietuviams paaiškinimų girdėsite iš Lietuvių radio pranešimų. Į aukajamus daiktus gali įdėti savo vardą ir antrašą. Taipgi pridukit aukojamų daiktų sąrašą ir savo vardą, antrašą, kad būtų galima į geradarių knygą įrašyti.

Jei drabužių rinkimo laike kas užteptų pas jus į namus ir prašytų drapanų Lietuvių nukentėjusiems tai paprašytų parodyti įgaliojimą nuo Lietuvių Pasaulos Fondo valdybos. Jei įgaliojimo neturi tai žinokite kad jie ne Lietuviams renka, bet jus nori apgauti.

Atsiminkite ištisas minias išstremtų brolių, seserų, tėvų ir kitų mūsų giminių bei priešielių, kurie su ašaromis akys ir ilgesiu laukia mūsų pagalbos. Atsiminkime mažus vaikelius kurie šaukiasi pagalbos iš mūsų. Jie tapo tiranijos ir diktatorių aukomis. Mūsų šventai pareiga yra išgirsti kenčiančių Lietuvos žmonių skaudų šauksmą. Pagal išgalę, būtina kiekvienas prisidėti su auka.

Taipgi viršminėto Lietuvių komiteto nariai dabar priima pinigines aukas į United War Chest. Aukodami nemažiau \$1 gausit atitinkamus pažymėjimus.

J. Kavalauskas, Pirm.
Frank Pukas, Sekr.

IS NELIETUVIŲ SPAUDOS
APIE LIETUVIUS

Philadelphia Ukrainiečių laikraštis Amerika Spalių 19 patalpino didelį atvaizdą ir aprašymą Viespaties Prisiklaimo bažnyčios, Kaune, kurių suvyg pranešimų, laike antro įsiveržimo į Lietuvą bolševikai sugriovė.

To laikraščio redaktorius B. Katamaj dabar ruošia spauidai Ukrainišką Metraštį - Almanaką, kuriame žada, jei nesudarys klutys, įdėti ir ilgoką aprašymą apie Amerikos Lietuvių.

DAUGIAU
DEGTINĖS

Pennsylvaniajose jau pradėjo duoti daugiau degtinės: nuo Spalių 23 rekonvalescencijos sutrumpintas trims savaitėms. Iki šiol bonką galėjo pirkti kas keturias savaites.

Valstijoje yra 575 degtinės parduotuvės. Lapkričio 11 d. visos jos bus uždarytos, paminėjimui 1918 metų karo pabaigai.

J. A. Urbonas
Dirvos Agentas Daytono
1802 Lamar St. Dayton, O.

Užsirašykite Amerikos
"LIETUVIŲ NAUJENAS"
Mėnesinis žurnalas, 28 puslapių,
paveikslas ir daug skelbimų.
Kaina metams \$1. Adresas:
Lietuvių Naujienos
882 N. 6th St. Philadelphia 6, Pa.

PITTSBURGH

William Penn 300 Me-
tų Sukaktuvės

Pittsburghas šią savaitę surengė paminėjimą 300 metų gimimo sukaktuvių šio miesto įsteigėjo William Penn, kuris per savo atstovus įkūrė Pittsburghą, mažą tvirtovę kaimelį prie Allegheny ir Monongahela upių apie 250 metų atgal.

Jo tėvo vardu pavadinta ir ši valstija - Pennsylvania. Anglijos karalius padovanojo William Penn žemes Amerikoje, ir jis atvyko čia 1682 metais su buriu žmonių. Dalis jo laivo keleivių kelionėje išmirė nuo raupų ligos. Jis čia įsteigė Philadelphia miestą ir įkūrė Kvekerių religiją. Gryžęs į Angliją, ten vėl turėjo nesupratimų ir Amerikoje atvažiavo antru kartu 1699 metais. Bet už poros metų vėl išvyko į Angliją, kur vėl vedė kovą už tikybės laisvę ir pakantą. Jis mirė 1718 metais.

Po jo paskutinės kelionės į Ameriką, iš jo Anglijos karalius atėmė New Jersey ir Delaware teritoriją, ir Pennsylvania. Bet jam už tai paskyrė piniginių atlyginimą, kurį jo aniniai kolektavo iki 1884 metų.

STREIKAS

Sesiose Pittsburgh Coal Co. angliakasyklose eina streikas: paskiausia sustreikavo Westland kasyklos 514 mainerių.

Viso šios savaitės pradžioje streikavo 2000 angliakasių.

SLOVAKAI SMERKIA SLAVŲ KONGRESĄ

Slovakų Sąjunga Amerikoje veda kovą prieš komunistus, panašiai kaip Lietuvių tautinės grupės kovoja prieš Lietuvius išgamas komunistus.

Kaip žinoma, karo pradžioje Amerikoje sudarytas Visų Slavų Kongresas. Jo tikslas buvo kovai už Slavų tautų reikalus, bet komunistai tą organizaciją užvaldė ir naudoja ją remimui Maskvos politikos.

Pereitą sekmadienį, Pittsburghe atsibuvo Slovakų organizacijų suvažiavimas, dalyvavo 250 delegatų, atstovaujančių Slovakų vyrų ir moterų organizacijoms. Suvažiavimas išnešė rezoliuciją kurioje pareiškia jog Visų Slavų Kongresas neatstovauja didumos Amerikos Slovakų. Šiame suvažiavime dalyvaujančios organizacijos atstovauja virš 500,000 Slovakų šioje šalyje.

KETURI SUDEGĖ

ERIE, Pa. — Spalių 23, istikus aliejinio pečiaus sprogiui namuose, keturi asmenys sudegė ir vienas sunkiai sužeistas. Nelaimė ištiko Harbor Creek, 6 mylios nuo čia.

ANGLIAKASIŲ MIRTYS
SUMAŽĖJO

HARRISBURG, Pa. — Valstijos Kasyklų Departamentas praneša kad bėgyje pirmų devynių mėnesių šymet Pennsylvaniaje angliakasyklų nelaimės užmušta 253 darbininkai. Pernai per tiek pat laiką užmušta buvo 312 darbininkų.

Sviesto Sumažėjimas

Karo Maisto Administracija pranešė jog Spalių 1 šaldytuvuose laikomo sviesto radosi 139,948,000 svarų sviesto, iš kurio valdžiai priklauso 93,856,000 svarai.

Metas laiko atgal sviesto turėta 222,387,000 svarų, iš kurio valdžiai priklausė 163,694,000 svarai.

WATERBURY, CT.

RINKIMUOSE BALSUOKIM
UŽ LIETUVIUS

Mums gerai yra žinoma kad Amerikos politika yra plati ir stipri. O Lietuvių tauta nėra skaitlinga, mes neturim čia užtarėjų, todėl jeigu kur nors Lietuviai stengiasi ineiti Amerikos politikon pagalbėkime jiems.

Conn. valstijoje skaitluojama apie 80,000 Lietuvių, bet iš to skaičiaus mes neturim nei vieno Kongresmano, nei vieno Senatoriaus, nei Reprezentatoriaus. Turim tik kelis vietinius Alfermonus ir šiaip kitus valdžios darbelius turinčius, kurie nelošia svarbių rulių.

Bet kodėl mes neturim Lietuvių užimančių aukštesnes valdiškas vietas? Ar mes neturim gabių vyrų tinkamų į tas vietas? Žinoma kad turim. Priežastis kad jie nesimanda tokiose vietose gal tame kad mes savųjų neperėmė taip kaip turėtume paremti.

Išdalies gal nėra nuostabu kodėl jų neremta. Čia pateikiu vieną tam atsakymą. Viešas iš mūsų Lietuvių, gavęs aukštesnę vietą politikoje, po tam nesiskaito su Lietuviais, nedalyvauja Lietuviškoje veikloje, pasiaiškindamas buk jis nesupranta Lietuviškos veiklos. Bet tikra priežastis yra štai kokia. Jis gavęs sau tinkamą valdišką vietą per Lietuvius politiško klubo pagalbą, emė duoti patarimą vienam advokatu, sakydams: "Tu neprasidėk su tais 'hunky', nes tu savo vardą pažeminsi". Štai kokia padėka Lietuviams ką ji parėmė.

Suprantama, ne visi taip elgiasi, gal tik tie kurių galva tiek užauga kad ir jų pačių kepturė neužtelpa.

Mūsų kolonijoje, jaunas Lietuvis, Jonas Misiunas, kandidatuoja į State Representative Republikonų tikietu. Misiunas yra čia gimęs, bet jaunas buvo nuvežtas į Lietuvą, ten lankė Lietuvišką mokyklą, vėliau sugryžęs į Ameriką tęsė aukštesnius mokslus ir dabar siekia vietos Amerikos politikoje, todėl mums kaip Lietuviams, nežiūrint į kokią partiją jis priklauso, bi tik Lietuvis, mes turime jį pilnai paremti, ir aš pilnai pasitikiu kad Lietuviai jį parems balsavimo laiku.

MIRĖ. Vietos spaudoje buvo pranešta kad Lieut. George Steponaitis buvo sunkiai sužeistas Rugsėjo 15, Prancuzijoje, o pora dienų vėliau War Department pranešė jo šeimai kad jis jau mirė. Išreikišiam gilius užuojautos jog žmonai, tėvams ir visai jo šeimai.

Dr. M. J. Colney.

ANSONIA, CT.

ISRINKO DVI MOTINAS

Spalių 16, Lietuvių Kareivių Motinų klubas savo susirinkime išrinko dvi karių motinas važiuoti su peticijomis į Washingtoną: V. Barštienė ir A. Vaitkevičienė.

Lapkričio 5, parapijos salėje, Kareivių Motinų klubas rengia prakalbas, koncertą ir šokių; pradžia 5 val. po pietų. Pelnas skiriamas Lietuviams kareiviams Kalėdų dovanoms.

Kalbės vietos klebonas Kun. V. Krakauskas, M. Jokulaitis iš New Haven, Dr. M. J. Colney iš Waterbury. Pasizadėjo New Haveno kareivių motinų klubas dalyvauti mūsų parengime.

Programo didumą išpildys artistai Stulginskių šeima iš Waterbury.

Visi Ansoniečiai ir apilinkę Lietuviai nepraleiskit šios progos, dalyvaukit skaitlingai.

O. Čepinskienė.

Detroit, Mich., Naujienos

KAREIVIŲ MOTINŲ
KLUBO VAKARAS

Lapkričio 22, nuo 5 val. vakare, Sv. Antano parapijos mokykloje įvyko Kareivių Motinų Klubo vakaras. Žmonių dalyvavo apie 200. Visi geroje nuotaikoje palosė bingo; išdalyta daug gražių dovanėlių, kurios narės suaukojo.

Už sukeltus pinigus bus išsiųsta kariams Kalėdų dovanėlės. Ne viena motutė čia mąstė apie savo sunelį kuris dabar yra karo audrų sukuryje.

Kariams dovanas išsiųs Stephanie Douvan-Churlionytė, kurios sunus Viktoras yra karo laivyno leitenantas, ir Alice Kiuberiutė, kurios brolis Henry irgi karo tarnyboje.

UŽSIRASĖ DIRVĄ

Plačiai žinomi Detroitiečiai bišnieriai, William ir Vincenta Marozai, 9306 Broad street, užsirasė Dirvą. Malonu pažymėti kad pp. Marozams ypatingai patiko Detroito Naujienos telpantių Dirvoje, ir užtai šį laikraštį užsiprenumeravo.

KAREIVIS JOSEPH MICKEY-
MIKALAUSKAS

Pfc. Joseph Mickey (Mikalauskas), sunus Vlado ir Veronikos Mikalauskų, 16211 Fairfield ave., dabar yra kur nors Prancuzijos karo lauke. Neseniai, Unijos Local No. 235 laikraštį News tilpo jo Angliškose eilėse iš karo lauko, rašytos Anglijoje. Jo tėvai labai nusidžiaugę netikėtai pamatę savo sunau eilutes. (Nuo Red.: Jo eilės telpa šiame numeryje Angliškame skyriuje, p. 8)

Juozas yra gimęs Homestead, Pa., ten lankė Sv. Petro ir Povilo parapijos mokyklą, su savo vyresniu broliu Pranu tarnavo prie mišių.

1926 m. Mikalauskų šeima persikėlė gyventi Detroito, čia priklausė Sv. Jurgio parapijoje, ir čia Juozukas lankė parapijos mokyklą ir tarnaudavo prie mišių.

Vėliau Juozas lankė Northern High mokyklą, bet parapijos mokytojų vienuolių prašomas vis dar patarnaudavo prie mišių. Prieš šį karą jis dirbo General Motors Co., vakarais gi lankė mokyklą pasiroktyti daugiau darbo. Tokiu būdu jis buvo paliktas iš karo tarnybos pusantų metų. Pagaliau, Vasario 20, 1943 m., ir Juozas išėjo kariuomenės ir pateko Texas valstijon.

Po metų laiko gavo progą parvažiuoti pasisvečiuoti su savo namiškiais ir aplankyti savo mylimąją. Jis yra susidžiaugęs su Eleonora Marozaitė ir kai užbaigęs Dėdės Samo darbą jiedu apsigyveno.

Juozo tėvas per keletą metų buvo Sv. Jurgio parapijos komitete, o motina daug pasidarbavo parapijai. Taipgi jie yra Dirvos skaitytojai.

Dabar tėvas Mikalauskas dirba karo industrijoje, o jų jauniausia dukterė Matilda irgi dirba valdžios ofise. Matilda labai mėgsta mokslą ir vis laiko vakarinę mokyklą, mokosi Ispanų kalbos.

Rep.

RAUD. KRYŽIAUS
VAKARAS

Šį šeštadienį, Spalių 28, atsibuna Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų vakarelis su užkandžiais, gėrimu ir šokiais, Miltono-Armano salėje, 2384 24th St. R. K. moterų visi rengiami vakareliai būna smagus-linksni, toks bus ir šis. Visi kviečiami atsilankyti.

F. Motuzas.

Lengviausias Medis

Lengviausias medis pasaulyje yra taip vadinamas balza medis; jis yra lengviausias ir už karką. Balza medžiai randami visur šiltesnėse kraštuose ir naudojami tam tikriems išdirbiniams.

Motiniška Meilė

Ankstyva mažos mergaitės motiniška meilė apsirėškė šiame vaizde, kai automobilio ratas pervažiavo jos lėlą.

IRONWOOD, MICH.

Ironwood Daily Globe Spalių 13 praneša apie čia atsibuvusį Upper Peninsula Development Bureau surengtą 34-tą metinį suvažiavimą ir dalyvavusių žymesnių Rezortų operatorius. Musų žinomo Lietuvių rezortų savininko J. J. Bačiūno patalpino atvaizdą kaip vieno iš svarbių kalbėtojų tame suvažiavime. Jo tema buvo, "Rezortų operatoriai privalo teikti patarnavimą kuris žmones patenkina".

Spalių 5, atsibuvo West Michigan Tourist and Resort Association metinis suvažiavimas Grand Rapids, Mich. Specialiai užkviestų kalbėtojų tarpe buvo ir J. J. Bačiūnas.

TIKISI 45 MILIJONŲ
BALSUOTOJŲ

Apskaičiuojama kad šių metų Lapkričio 7 prezidento rinkimuose visoje šalyje balsuos apie 45 milijonai civilinių piliečių. Tos skaitlinės gali būti kiek mažesnės, bet gali ir būti didesnės pačių rinkimų dieną.

Karinėje tarnyboje esančių pilnamečių balsuotojų talsų tikima bus trys milijonai daugiausia.

1940 metais prezidento rinkimuose balsuotojų dalyvavo arti 50 milijonų. Šymet spėjama bus kiek mažiau.

•17-TAS Amerikos prezidentas, Andrew Jackson, buvo sujėvus iš amato. Jo siuvykla dabar padaryta muziejum, Greeneville, Tenn., miestelyje. Jis liko prezidentu po Linkolno nušovimo, 1865 m.

•EGIPTE svarbiausi komerciniai šaltiniai yra vatos auginimas, mineralai ir aliejai.

Nauji Žakietai Kariams

Sgt. Lamar Aderholdt, Pontiac, Mich., dėvi modelį naujų vilnonių "kneivlams" žakių. Amerikiečiai Europos karo lauke jau gauna tuos žakietus.

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

(Žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dykai)

JAKUCIONIS Jeronimas, 20 m., mirė Rugs. 21, Brooklyn, N. Y. Gimęs Alytuje.

POCEVIČIUS Antanas, 57 m., mirė Rugs. 7, New Philadelphia, Pa. (Vilkijos par. Kauno ap.)

PETSKIS Antanas, mirė Rugsėjo 24, Kenosha, Wis.

LORENCIENĖ Marė (Samaitė), seno amž., mirė Rugsėjo 28, Chicagoj. (Seinų ap. Šventazerio p., Babrių km.) Amerikoje išgyveno 47 m.

BUKANTIENĖ Veronika, 70 m., mirė Rugs. 7, Detroit, Mich. (Raslinių ap., Viduklės p., Jukainių k.) Amerikoje išgyveno 46 metus.

TUBELIS Petras, mirė Rugs. mėn., Brockton, Mass.

STOGAS Antanas, 52 metų, mirė Rugsėjo 25, Chicagoj. (Traupės p., Levaniškių k.) Amerikoje išgyveno 35 m.

BLAZIS Mykolas, seno amž., mirė Rugsėjo 24, Chicagoj. (Utenos ap., Anykščių par., Vaišvilkių k.)

GRIGALIENĖ Ona (Čeplaitė), pusamžė, mirė Rugsėjo 26, Chicagoj. (Tauragės ap., Šilalės p., Obelinės k.)

VARANAVICIENĖ Juzė (Milauskaitė), pusamžė, mirė Rugs. 28, Chicagoj. (Šiaulių ap., Vaiguvo p., Tubarių k.)

PUIDA Jonas, mirė Spalių 1, Chicagoj. (Vilniaus apskr.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

JUKNIS Andrius, seno amž., mirė Spalių 5, Chicago, Ill. (Tauragės ap., Eržvilko p., Eimontų k.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

ASENAVICIENĖ Katrina, 61 m., mirė Rugs. 24, Martins Ferry, Ohio.

MICEIKA Antanas, 54 m., mirė Rugsėjo 30, Philadelphia, Pa.

DAUGELA Juozas, 56 m., mirė Rugsėjo 29, Philadelphia, Pa.

TEBERA Jonas, 53 m., mirė Rugs. 29, Philadelphia, Pa.

BRINZA Martinas, 75 m., mirė Rugsėjo 27, Philadelphia, Pa.

SUZEDELIS Andrius, mirė Spalių m., Lawrence, Mass.

MALACINSKAS Jurgis, mirė Spalių 2, Norwood, Mass.

GUSTAITIS Stasys, mirė Rugsėjo 29, Baltimore, Md.

MATELIS Petras, mirė Spalių 2, Baltimore, Md.

JONAVICIUS Petras, mirė 30 Rugs., Breslau, Pa.

GROKULSKIS Stasys, pusamžis, mirė Spalių 4, Chicagoj. (Raseinių ap., Viduklės p.)

BULAW Johanna, mirė Spalių 4, Chicagoj. (Biržų ap., Vabalninko p., Muntvydų k.) Amerikoje išgyveno 37 m.

SIMANIS Nikodemus, 34 metų, mirė Spalių 6, Chicagoj, kur buvo ir gimęs.

LAKARAS Petras, pusamžis, mirė Spalių 5, Chicagoj. (Panevėžio m.) Amerikoje išgyveno 43 metus.

REJUNIENĖ Jieva, mirė Spalių mėn., Mahanoy City, Pa. SAVICKIENĖ Vilhelmina (Mačiulionytė), 57 m., mirė Spalių 5, South Boston, Mass. (Daugų par.) Amerikoje išgyveno 30 metų.

MIKOLAITIENĖ Ona, 76 m., mirė Rugs. 28, Waukegan, Ill.

GRIKSIENĖ Julijona (Ivaškevičiūtė), seno amžiaus, mirė Spalių 6, Chicagoj. Amerikoje išgyveno 40 metų.

KRISCIUNIENĖ Marė (Sereikaitė), pusamžė, mirė Spalių 6, Chicagoj. (Kauno m.)

JUKNIS Andrius, pusamžis, mirė Spalių 5, Chicagoj. (Tauragės ap., Eržvilko p., Eimontų k.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

JONEIKA Juozas, 72 m., mirė Spalių 4, Philadelphiaj. (Jeravos k., Ratničios par., Vilnijos.) Amerikoje išgyveno apie 50 metų.

VINCCKAS Jonas, pusamžis, mirė Spalių 6, Chicagoj. (Kauno ap.)

ZVIRBLIS Antanas, 49 metų, mirė Rugs. 9, Pittsburgh, Pa. (Raguvo par., Krikižės vienk.)

Cigaretu Truks iki
1945 Metų

Nors šioje šalyje cigaretams gaminti tabako yra pakankamai, bet cigaretų išdirbėjai sako, cigaretų trukumas tęsis dar du ar tris mėnesius. Tai gi tik 1945 metų pradžioje reikia tikėtis mažėjimo cigaretų stokos.

Spalių 1 šymet gatavo tabako turėta 645,000,000 svarų, pakankamai cigaretams gaminti per pusantų metų.

Trukumą sudaro dideliais kiekiais supirkimas cigaretų kariuomenei.

KAIP
ATNAUJINT
DIRVĄ

Kaip tik jūsų prenumerata už Dirvą baigiasi, paimkit pas jus esamą Dirvos voka ir atnaujinimo kortelę, įdėkit \$2 popierinius ir išrašę savo pilną adresą, išsiųskit, užlipinę ant voko už 3c pašto ženklelį.

DIRVA
6820 Superior Ave.
Cleveland, Ohio

J. Žemantauskas

Notaras
"Dirvos" Agentas
130 Congress Avenue
Waterbury, Conn.

PAJIESKAU brolių Jurgį Talandį, gyvena Amerikoje, nesimatom apie 30 metų. Paeina iš Verstatinių k., Suvalkijos. Juozas Talandis (46) 11111 Orwell Av. Cleveland, O.

Nikodemas A. Wilkels

Laisnuotas Laidotuviu Direktorius
IR BALZAMUOTOJAS

Sermonims kambarius duodame varloti nemokamai

Naujoji, moderniniai įrengtoji nuosavioji vieta

6202-04 SUPERIOR AVE.

HENDERSON 9292

VISOKIA APDRAUDA

Mes esam pasirengę suteikti visiems pilnas mūsų patirtas informacijas ir praktiškus patarimus reikale visokios Apdraudos (Insurance) visai dykai. Todel pirma šaukite mus negu ugniagesius (fire-men) ir Apdraudos Agentura.

P. P. MULIOLIS

Vienatinė Vietinė Pastovi Lietuviška Real Estate
6606 Superior Ave. Cleveland HENDERSON 6729

Tegul meilė Lietuvos
Dega mūsų širdyse!

LAISVA LIETUVA

Laisvę pažinę —
Jungo nevilksim!

Tik Kovodami Laimėsime

Kiekviena Lietuviška Pajiega šiandien Yra Reikalinga Kovai dėl Lietuvos Laisvės.
Lietuvos Laisvė Priklauso nuo to ar Vietoje Hitlerio Europą Užvaldys Stalinas, ar Ne. Kova prieš Bolševizmą Yra Kova už Lietuvos, Amerikos ir Viso Pasaulio Laisvę.

Niekas mūsų negalės kaltinti už tai kad mes nepasiekėme savo tikslo, nors darėme viską kad jį pasiektume; bet kaltinimas bus visai teisingas jei mes nieko nebusime padarę savo tikslui pasiekti. Yra galimas dalykas kad, nežinint mūsų pastangų, mums nepasiseks atkurti nepriklausomos Lietuvos. Bet jei mes busime padarę viską kas mūsų įėjoms įmanoma kad savo tėvų šaliai grąžintume laisvę tai jei ir mums nebūtų lemta susilaukti laimėjimo, mūsų sąžinė bus rami. *Fecerunt, quod potuerunt*, tuo atveju galės apie mus pasakyti ateinančios kartos. Tat mūsų uždavinys dirbti pagal išgales Lietuvos laisvę ir nebijoti nepasisekimo.

Tuliam Amerikos Lietuviai ateina į galvą mintis kad ne tiek jo kiek Lietuvoje likusio Lietuvio yra pirminė pareiga kovoti dėl Lietuvos laisvės. Ne vienas dar pagalvoja kad vistiek jo vieno pastangos nedaug ką tenusvers. Yra tiesios šitokiam galvoje. Betgi dažna tokio galvojimo išvada — numojimas ranka Lietuvos reikalams — yra aiškiai klaidinga. Nes juk, jei Lietuvos Lietuvio ir yra pirminė pareiga kovoti už Lietuvą tai iš to dar neišplaukia kad Amerikos Lietuvis Lietuvai turi abejingas. Antra vertus, pagrindinę kovą dėl Lietuvos vistiek veda pati Lietuvių tauta.

Kelių paskutinių metų bėgyje už Lietuvos teisę, netgi vien už faktą kad esi Lietuvis, Lietuvių tauta užmokėjo dešimtimis tūkstančių jaunų gyvybių ir negirdėtais visos tautos kentėjimais. Amerikos Lietuvis, netgi ir norėdamas, šito šiandien negali padaryti, ir viskas ko iš jo reikalaujama — kad šiuo momentu jis turėtų drąsos ginti Lietuvos teises ir kad, greta savo tiesioginių pareigų, dar surastų šiek-tiek laiko ir energijos Lietuvos reikalams.

Lietuvoje už Lietuvos teisių gynimą reikia mokėti kalėjimo, ištėmimo ir net gyvybės, o čia visą šitą galima daryti laisvai ir be baimės būti nušautam. Tat nejaugi mes šiandien busime nerangūs tarti žodį už Lietuvą, nejaugi mes nepasinaudosime mūsų laisvės vien dėlto kad mums patiems iš to nėra apčiuopiamos asmeninės naudos ir kad kovoti už Lietuvą pirmoje eilėje yra Lietuvoje likusių pareiga?

Antrasis Amerikos Lietuvių Seimas yra puiki proga parodyti kad mes dar neužmiršome kad mumyse teka Lietuviška kraujas ir kad jis girdi to paties kraujo balsą iš Lietuvos. Dalyvaudami seime mes ne tik pasirodysime tautos jautrus Lietuvos reikalams, bet ir įrodysime kad mokame vieninai ir organizuotai veikti. O tai yra labai svarbu. Nes juk kiekvienas žmogus, paimtas individualiai, yra silpnas, bet kai jis veikia išvieno su kitais, jis pats ir visi kiti virsta stipriais. Antra vertus, jei Basanavičius, Kudirkas, Maironis ir kiti didieji Lietuvos atgimimo žadintojai būtų bauginęsi silpnumu, būtų galvoję, vistiek "jie vieni nieko nepadarys", nepriklausomos Lietuvos išvys nebūtų buvę. Tat šiandien, kuomet mūsų gyvenamasis metas yra dar tamsesnis negu anų didžiųjų vyrų kovos laikotarpis, mes visi turime bu-

ti tuo stipresni, tuo labiau pasiryžę ir pasitikę savimi. Šiandien kiekviena Lietuviška pajiega yra Lietuvai reikalinga.

* * *

Rupindamiesi Lietuvos reikalais, mes šiandien neišvengiamai turime paliesti visą tarpautinę politiką. Mat, Lietuvos ir net visų Pabaltijo valstybių klausimas šiandien, nebėra paskiras, izoliuotas klausimas, o sudaro didelio, bendro ir visiems rupimo klausimo dalį. Tat lyg tik paliečiame Lietuvos reikalus, neišvengiamai užkabinamas ir visas klausimas. Didysis gi klausimas gludi tame ar vietoje Hitlerio Europai bus užrioglintas Stalinas, ar ne. Jei jis bus užrioglintas, ne tik Lietuva bet eventualiai visa Europa neturės laisvės, jei ne, kiekviena, net ir mažiausia, valstybė bus laisva.

Iš šios tiesos išplaukia pagrindinė mūsų veikimo taisyklė: mes visi visomis pajėgomis turime kovoti prieš bolševikus. Taisyklė gana aiški ir paprasta, bet vis dėlto ne visi mūsų ją supranta ir vykdo.

Štai neseniai Keleivis kaip labai blogą dalyką paskelbė kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga buvo priversta užsiregistruoti Washingtono kaip svetimos valstybės agentas. Pirmą pirmiausia tai yra netiesa. Bolševikai mėgino padaryti įtakos Washingtonui kad ten priverstų Lietuvai Vaduoti Sąjungą užsiregistruoti svetimos valstybės agentu, bet jų žygiai, kaip nepagrįsti, nuėjo niekais.

Be to bolševikai griebėsi tokių žygių prieš Lietuvai Vaduoti Sąjungą, tai šitai kaip tik parodo kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga jiems yra krlas aktyje. Vadinasi, jei Lietuvai Vaduoti Sąjunga yra griežtai priešbolševikinė organizacija tai ne tik tai nėra blogas, bet dargi labai geras dalykas.

Dabar grįžkime prie Keleivio teksto. Keleivis nurodo kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga "buvo priversta užsiregistruoti Washingtono kaip svetimai valstybei tarnaujanti grupė". Kuriai svetimai valstybei? Lietuvai. Tat pagal Keleivį išeina kad Lietuvai Vaduoti Sąjunga buvo priversta užsiregistruoti Washingtono kaip Lietuvai tarnaujanti grupė.

Neduo! Dieve, koks baisus dalykas! Saugokitės kairiniai socialistai, kad kas jūsų neįtartų tarnaujant Lietuvai! Prancūzų rašytojas Rabelais yra pasakęs: "Nep... aukščiau skylės". Keleivio redaktorius, matyti, nepaisė tos protingos pasargos. Na ir atsitiko nelaimė: jieškojo juodos dėsės tautininkuose, o priėjo išvados kad tarnauti Lietuvai yra labai blogas dalykas. Tiek del nelaimės.

Faktas betgi lieka faktas kad šitokie mūsų kairinių socialistų žygiai, tegu jie buna ir labai nevykęs užsimojimas paženkti Lietuvai Vaduoti Sąjungai, trukdo vieningą kovą prieš bolševikus, kuri savą ruožtu yra kovos dėl Lietuvos laisvės pagrindas.

Nors šiandien kova prieš bolševikus gali atrodyti nelabai populiari, bet ta kova tikrovėje yra kova už Amerikos idealus. Nes Amerikos idealai yra laisvė, o bolševizmo — vergu-

vė. Tat kas kovoja prieš vergų, kovoja už laisvę.

Nežiūrint šito principo aiškumo, netgi didieji politikai ne visuomet jį supranta. Jie pasisako einą už visų tautų laisvę, bet tuo pat metu pabrėžia kad ateities taika turės būti pagrįsta bendradarbiavimu su Sovietų Sąjunga. Bet tai yra tolygu pasakymui kad ateities taika turės būti pagrįsta bolševikams priešingų tautų išžudymu ir galutinai jų pavergimu. Kiek toli tos žudynės sieks? Gal pusę, gal ir visą Europą, o gal ir visą pasaulį. Šito akivaizdoje posakis kad lygia greta kovojama ir už tautų laisvę, nustoja viso savo svorio.

Yra galimas dalykas kad Lietuvii kaip mažos tautos atstovų, balsas nebus išgirstas. Mūsų nurodymai ir bolševizmo pavojų gali praslysti nepastebėti. Bet nežiūrint į tai mūsų kova prieš bolševikus neturi silpnėti. Nes juk tą kovą veddami mes kovojame ne tik už Lietuvą, bet ir už Ameriką ir už visam pasauliui brangų laisvės ir teisingumo idealą.

Julius Smetona.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS BIULETENIS

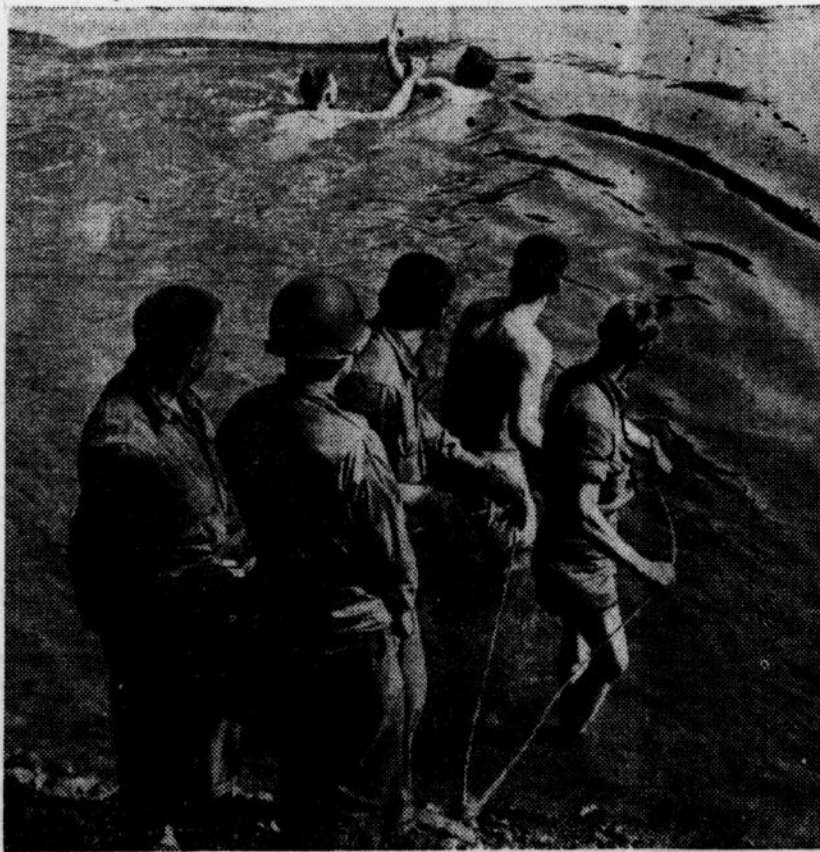
Gauta Lietuvos Atstovybės leidžiamas Angliškas biuletenis, Rugsėjo mėnesio numeris, "Current News on the Lithuanian Situation".

Jo turinys sekantis (Angliški straipsniai, tik čia paduodame jų Lietuvišką vertimą):

1. Lietuvių Amžinos Kovos už Iškilmą.
2. Daugiau Faktų apie Lietuvii Ginkluotą Susirėmimą su Naziais.
3. Lietuva Perplėsta Pusiau Nazių ir Sovietų Jėgų.
4. Žinios iš Nazių ir Sovietų Okupuotos Lietuvos.
5. Amerikos Lietuvii Veikla.
6. Reakcijos link Anti-Baltiskų Žygių.
7. Įvairios Opinijos apie Pabaltijo Valstybes.

Šis biuletenis susideda iš 18 didelio formato puslapių ir talpina medžiagos tiek kiek užimtų apie 50 puslapių vidutinio formato knyga.

Signalų Korpuso Vyrų Plaukia per Upe

Kuomet nutiestos susisiekiimo linijos per Moselle upę. Prancūzijoje, buvo tris kartus nutrauktos, vyrai pasiryžo plaukti per upę su linijomis. Signalų korpuso darbas šiame kare atliekamas ypatingai gerai, ir palaikoma visos susiekiimų linijos veikmėje, daug kartų po didele ugnimi.

LIETUVIAI BE ABEJO ATKAKLIAI KOVOJA

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas Skelbė Kovotivai Kovos Kuomet Bolševikai Vėl Sugryžė Vergs Lietuvą. Kaip Jie Dabar Kovoja, apie tai žino tik Bolševikai

Lietuvos Pasiuntinybės biuletenyje, "Current News on the Lithuanian Situation", Rugsėjo numeryje telpa toks Angliškas pranešimas, paskelbtas Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto, iš Vilniaus-Kauno, Gegužės mėnesį, 1944 m.:

...Lietuva pergyvena antrą pačiam svetimą militarišką okupaciją. Pirmoji, Sovietų Unijos, tesėsi vos metus laiko (Birželio 15, 1940, iki Birželio 22, 1941), bet tuo laikotarpiu buvo įvykdyta Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Uniją, priešingai Lietuvii tautos liai, ir dešimtys tūkstančių geriausių Lietuvii buvo prievartai deportuoti už Uralų kalnų. Antroji — Vokiečių — okupacija, kuriai eina jau trečias metas, prieš kurią Lietuvos žmonės niekad nesiliovė kovotoje, jau paėmė daug aukų, ir padėtis nuolat eina blogyn...

Akivaizdoje fakto kad civilinės administracijos aparatas Lietuvoje išliko ir imant dėmesin faktą kad, sulg deklaracijos išleistos Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vasario 16, 1944, Lietuvii Valdžia bus tuoj sudaryta kaip tik dabartinė okupacija baigsis, būtų teisinga ir atitinkama jei ir pereinamame periode Lietuvos administracija būtų atliekama provizinės Lietuvos koalicinės vyriausybės, kuri tik viena gali užtikrinti pakankamą garantijų palaikymui tautos ir tvarkos šalyje.

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas yra tvirtai įsitikinęs kad, kuomet po karo, Lietuvos likimas bus svarstomas, viršuje paminėtos sąlygos būtų paimtos dėmesin, kaip ir kenčios Lietuvos žmonių iškentėtos bėgyje keturių metų svetimos okupacijos.

Tame pačiame dokumente Vyriausias Komitetas taipgi rimtai persergsti:

Jeigu Sovietų Unija, pasikeitus šio karo sąlygoms, vienu ar kitu pretekstu, vėl grąsintų užimti Lietuvą, Lietuvos žmonės, prisimindami karčius patyrimus praityje, yra vieningai pasiryžę priešintis naujai Sovietų okupacijai.

Bolševikų okupacija atėjo. Vieni bėgo iš Lietuvos Svedi-

Braziliečiai Italijoje

Brazilijos kariuomenė užima pirmą Italijos miestelį, Massarosa. Juos gyventojai linksmai pasitinka į miestelį įvažiuojančius.

jon, kiti traukėsi Vokietijon; kiti likosi vietose. Ką bolševikai, išnaudoję įsiveržę, su Lietuvos žmonėmis daro patiria-me tik iš atsitiktinių pranešimų. Enkavedistai išnaudo suimdinęja, žudo, tremia Lietuvius. Prieš juos eina tam tikra kova. Ji gal bus išplis tik tada kada visoje Europoje pakils visuotini pasipriešinimai prieš bolševikus.

KAS KLIUDO TAIKOS PROGRAMAI ĮVYKDYTI

Pittsburgh Press editoriale Spalių 20, apie Prez. Rooseveltą pastarą atsišaukimą į Pietų Amerikos diplomatus steigti pasaulinę taikos organizaciją, "be tolesnio atidėlioimo ir nelaukiant iki karas baigsis", padaro savo pastabų. Sako:

"Daleiskime kad jo raginimą girdintieji ir sutiktų, jie nieko negali dalyti. Ponas Roosevelt pats suplanavo tą atidėlioimą — jis ir Churchill ir Stalinas; ir tik tie Trys Didieji, kurie viską turi savo kontrole, gali pakeisti tai.

"Nors prezidentas ir pasakė, 'Suprantama, turi būti duodama laikas išdiskusavimui to visoms*taiką mylinčioms tautos — mažoms ir didelėms', jis apleido nepastebėjęs kad Trys Didieji nesutaria Dumbartone pačiu svarbiausiu klausimu — vėto teisės nustatymu Lygai imtis žygių jeigu kuri iš Trijų Didžiųjų būtų apkaltinta agresija — ir tas susikirtimas tęsiasi.

"Jeigu prezidentas tikrai nori greitos akcijos kodėl jis niekad nesukvieta United Nations į politišką konferenciją ir kodėl jis vis atidėlioja jų sukvietimą? Ar dėlto kad jis pasiryžęs laikyti mažasias sąjungininkes gumino antspaudo pozicijoje, kur jos neturėtų būti pasirinkimo kaip tik priimti Roosevelt-Churchillo-Stalino nuosprendžius?

"O jeigu prezidentas tikrai nori Amerikos publikos diskusavimo apie nepilną Dumbarton sutarimą, ko jis pageidauja, kodėl jis nesuteikia publikai faktų apie nesutariamus klausimus, vietoje bandyti slėpti juos po slapta diplomatija? "Ko ponas Roosevelt taip bijo? Rinkimų?"

Tai gana reikšmingas Pittsburgh Press pareiškimas.

AUKOKIT Lietuvos vadavimo reikalams per LVS. Visi stokime už laisvą Lietuvą.

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGOS CENTRO ŽINIOS

L. V. S. CENTRAS 6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

LVS SKYRIAI, STOKIT DIRBTI! VASAROS POILSIS BAIGESI!

LVS skyriai, praėjus vasaros karščiams, prašomi stoti į darbą.

Nekurie skyriai dirbo ir per vasarą, kaip dirbo ir LVS centro valdyba, neatsižvelgdama nei nuovargių nei vasaros karšto oro, nei savo užsiėmimų — juos dažnai padėjo į šalį, dirbo tik Lietuvos vadavimo reikalais.

Atsiminkit, mielieji, kad šią vasarą kaip tik, kuomet mes iš karščio pastumėm tautos darbus į šalį, tais pačiais karščiausiais laikais, mums stengiantis atilsėti, Lietuvon įsiveržė antras priešas, žiaurus bolševikas, kurs neliovė dirbės iki Lietuvą išnaudo pavergė.

Iš vieno pavergėjo rankų Lietuva perėjo į kito — į rinkas to kurs jau pirmiau pasižymėjo žvėrišku mūsų tautos žmonių žudymu.

Užtai visi dabar imkites labiau dirbti, aukoti, remti, palaikyti tuos kurie darbą atlieka.

LVS skyriai, išgauti iš narių duokles ir aukas, kurie už šiuos metus dar neužsimokėjo.

Pavieniai LVS nariai, skubėkit prisųsti savo metines duokles ir aukas dabar, nes negalima jokiū būdu darbo sulaukyti — Lietuvos vadavimo darbas turi eiti pirmyn.

Šiaip visi geros valios tėvynainiai, kurie dar nesat LVS nariais, stokit į šią svarbią organizaciją dabar, prisųsdami savo auką ir nario mokestį.

Visi prašomi agituoti platinimui knygos "Timeless Lithuania", siųskit aukas leidimui Angliškai knygos "Kaip Jie Mus Sušaudė", ir šiaip rėmimui Lietuvai Vaduoti Sąjungos darbų, kurie visi taikomi Lietuvos laisvės gynimui, kovai už jos nepriklausomybę.

Aukus siunčiant ir informacijų apie LVS norint, rašykite:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

Skelbimai Dirvoje

50c už vieną kartą
tris kartus už \$1.00

Su aukų skelbimai "Dirvoje" kaip tai namų pardavimas, su nuomavimas, krautuvių išnuomavimas ar pardavimas, pajamomis, padėkos laišku, gal a patalpinti šia kaina.

D I R V A
Cleveland 3, Ohio

AUKOS

Narių Mokesčiai, ir Piginai už Knygas

Apačioje seka aukos ir pinigai gauti LVS už "Timeless Lithuania". Taipgi vienas po kitam geri Lietuviai prisųdžia aukų leidimui Pulk. Petručio veikalo Angliškai, "Kaip Jie Mus Sušaudė".

K. P. Gugis, SLA išdininkas už Timeless Lithuania, seimo skirtą sumą \$500.00

W. M. Chase, Hartford, Conn., metinė duoklė 10.00
Motiejus Vilkišius, Lawrence, Mass., prisųntė \$10 sekantiems reikalams:
Lietuvos vadavimui 2.00
Angliškai knygai 5.00
LVS nario mokestį 3.00

Con Gudaitis, Frackville, Pa., už knygas 6.00
G. E. Stechert & Co. New York, už knygas 4.00
V. Sharkus, Montello, Mass., Lietuvos Istorijos Bruožai knygai 3.00
Mrs. Joseph Driza, Grand Rapids, Mich. 3.00
The American News Co. New York 3.00
Boston Library, Boston, Mass. 3.00
B. J. Shekatis, E. Hartford, Conn. 1.00

Siunčiant pinigus už Timeless Lithuania, nario mokestis ir aukas LVS akcijai, taipgi parėmimui išleidimo Pulk. Petručio knygos "Kaip Jie Mus Sušaudė", adresuokite:

LVS CENTRAS
6820 Superior Avenue
Cleveland 3, Ohio.

LAUKIA NORVEGU SUKILIMO

Norvegijoje prasideda bruzdėjimas prieš Vokiečius okupantus, ir Vokiečiai bijo Norvegų sukilimo prieš jus.

Vokiečiai sako suėmė 1000 žymių Norvegų užstatų tik bėgyje pastarų savičių. Užpildyta imtiniais koncentracijos stovykloms.

Norvegai patriotai sprogdina dirbtuves kuriose gaminama Vokiečiams karo reikmenys.

LIETUVOS REIKALAMS AUKA

Lietuvai Vaduoti Sąjungai Aukų Kuponas

LIETUVAI VADUOTI SAJUNGA
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Siunčiu auką \$..... Lietuvos Vadavimo darbams
\$..... Knygai "Timeless Lithuania"
\$..... Kitoms Angliškomis knygomis
\$..... Knygai "Lietuvos Istorijos Bruožai"
\$..... L. V. S. nario mokestį
Viso \$.....

Vardas ir Pavardė.....

Adresas.....

Miestas..... Valst.....

P. J. KERSIS

809 Society for Savings Bldg.
OFISO TELEFONAS: MAin 1773.

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausit pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

Peticijas Skubiai Gražinkit LVS Centrai

Daugiau Kolonijų Paskyrė Moteris Delegates

Iki Eina Pasitarimas su Washingtonu Kada Lietuvių Karių Motinų Delegacija pas Prezidentą Vykis, Viskonsino, Paraiškų Rinkimą ir Rinkit Savo Kolonijų Motinų Delegates Peticijų Vežimui.

Iš Amsterdam, N. Y., praneša kad Lietuvių Kareivių Motinų Draugija išrinko keturias atstoves su Peticijų Delegacija pas Prezidentą Rooseveltą važiuoti.

Iš Ansonia, Conn., V. Barsienė praneša kad jų kolonijos Kareivių Motinų Klubas sušauktame specialiaje mitinge išrinko dvi Lietuvos kareivių motinas į Washingtoną su peticijomis važiuoti.

Chicagojės taip pat subruzdė dirba išrengimui gražios delegacijos iš savo didelės kolonijos.

Nekurios kolonijos tik žadėjo pasirūpinti delegates, bet dabar jų kolonijų veikėjus raginame paskubėti išrinkti kareivių motinas kuogreiviausia, nes tuoj gali būti pervėlu.

PRANEŠKITE Savo Antraštinę Peticiją

Kuomet rengiatės persikelti kitur gyventi, praneškite savo naują antraštinę Dirvos Administracijai, ne paštui, nes paštas nesius jums Dirvos į naują vietą įėjimo neprimokės. Parašykite mums už 1c atvirutę prieš persikėlimą į kitą vietą gyventi.

Dirva Cleveland 3, O.

Skyriai, ar kuopos ar klubai ar draugijos kurios turi parinkę motinas važiuoti į Washingtoną tuoj praneškite apie tai LVS centrui, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio, ir Komisijos Pirmininkei:

Mrs. Ona Biežis, 3241 West 66 Place Chicago, Ill.

Jūsų kolonija taip pat turi lygią teisę atstovę į Washingtoną siųsti, todėl prašome neatsilikti.

Jei kur nėra motinos turinčios du, tris ar keturis sunus tarnyboje, geistina kad važiuotų ir tokia motina kuri dėvės tik vieną žvaigždutę.

Butų labai reikšminga jei važiuotų ir tokios motinos kurios jau dėvi auksinę žvaigždutę.

Kviečiamos važiuoti ir karių žmonos, jeigu tik nori.

Kolonijų veikėjų ar organizacijų kurios ruošia Lietuvos kareivių motinas važiuoti su peticijomis į Washingtoną, prašome įsitraukti šiuos dalykus:

Turėkit pasižadėjusių vykti vardus ir adresus, žiūrėkit kad jos dėvėtų ant krutinės tiek žvaigždutę kiek turi tarnyboje sunų ir dukterų.

Viešinio komiteto grupei bus pranešta visos informacijos kur ir kada važiuoti ir kur Washingtono susirinkti.

Kitos kolonijos klausia informacijų apie hotelius Washingtono, ir tt.

Reikia pažymėti kad hotelių nereikės toms motinoms kurios norės tą pačią dieną grįžti iš Washingtono. Kurios norės pamatyti Washingtoną ir ilgiau ten pabūti tai jų pačių reikalas su nakvyne, nes tikrai ten sunku viešbučiuose kambarius gauti.

Kiekviena Lietuvių kareivių motina privalo laikyti sau už garbę kad ji dalyvaus tokioje istorinėje kelionėje. Seniausius tokius žygius atlikdavo vyrai, dabar moterims pasitaiko progą, ir jos kviečiamos važiuoti, daugiau — geriau!

Lietuvių Kareivių Motinų Komisija

Ona Biežienė, Chicago, Ill.

Stefanija Douvan-Čiurlionytė, Detroit, Mich.

Hypatija Yčienė-Ziurienė, Cleveland-Lakewood, O.

BAIGKIME PETICIJAS

Visų kolonijų Lietuviai Parašų ant Peticijos rinkėjai — skubėkit gražinti parašų blankus, pilnai užpildytas ar nedabaigtas užpildyti, nes laikas atėjo peticijas suruošti gabenimui į Washingtoną. Siųskite jas dabar, šią pat savaitę, be ilgesnio trukdymo. (Tučių, nepradėtų pildyti blankų nereikia gražinti).

LVS CENTRAS 6820 Superior Avenue Cleveland 3, Ohio.

J. J. BAČIUNAS REMIA ANTANĄ OLĮ I TEISEJUS

Adv. Antanas A. Olis

CHICAGO, Ill. — Žinomas veikėjas ir rezortų savininkas Juozas J. Bačiūnas, sustojęs Chicagoje, per Margučio radio programą pasakė sekančią kalbą, kurios tikslas buvo svarbiausia paremti Adv. Antano Olis kandidatūrą į Chicago teisėjus:

"Gryžau iš šiaurinės dalies Michigano. Kad pasiekti tą dalį Michigano turėjau važiuoti per Chicago, nes tai yra į šiaurę nuo Wisconsin. Aplankiau Michigano valstijos praeitą žiemą pirkty parką Portcampine Mts. Parkas turi 53,000 akrų arba 83 ketvirtinųjų mylių. Yra prie Lake Superior, tarp Ontanogan, Ironwood ir kitų mažesnių miestų. Dalyvauju Turistinėj Komisijoje apžiūrėti reikalingus patogumus del įrengimo ateinančiai vasarai turistams. Apie šią vietą yra daug misingio ir geležies kasyklų ir taipgi yra didelės miško pjovyklos.

"Is praeities žinau kad čia yra daug mūsų brolių Lietuvių dirbančių vien tik sunkiausius darbus. Ironwood mieste penktadienio vakare buvo surengtas banketas, kur dalyvavo suvirš 400 ypatų priėmimui mūsų komisijos. Benkete suėjau žmonių visokios tautybės, bet ne Lietuvių. Šale manęs sėdėjo didelių miškų savininkas; jis paklausė manęs kokios aš tautybės; atsakiau Lietuvių. Jis sako, taip, aš pažystu Lietuvių: pas mane dirba gana daug Lietuvių miške.

"Esu išvažinėjęs gana daug šios mūsų šalies, vis girdžiu kad gyvena Lietuvių, bet tik užimanti prastiausias gyvenimo vietas, ne vadovaujančias vietas.

"Malonūs Chicago Lietuvos lietuviai pas jus Chicagoje visai kitaip. Pas jus yra Lietuvių kurie užima vadovaujančias vietas šios šalies gyvenime. Viena iš maloniausių mane džiuginančių žinių yra kad jūs Chicago Lietuvos lietuviai renkate dar vieną Lietuvį į teisėją — butent Antaną Olį. Lietuviams neturi apėti kokios Amerikos partijos yra kandidatas. Lietuviams turi apėti pirmoje vietoje — LIETUVIS.

"Šia proga noriu jus informuoti kad Antaną Olį pažystu nuo jo "trumpų kelių dienų", tai yra suvirš 35 metai. Užtikrinu jums Chicago Lietuvos lietuviai kad Antanas Olis Lietuvos vardą pakels ir mums visiems bus didelis pasididžiavimas.

"Štai ką aš tarp savo pažystamų Amerikiečių gyvenančių Chicagoje darau kad pagelbėjus išrinkti DAR VIENĄ Lietuvį teisėją. Išspausdinau 10 tukstančių didelio formato kortų ant abiejų pusių, dviejų spalvų, siunčiu jas per paštą raginant kad jie balsuotų už mano draugą, Antaną Olį į teisėjus. Žinau kad tas mano atsisaukimas pasieks daugiau kaip 10,000 balsuotojų Chicagoje. Jūs galite tą patį daryti kitokiū būdu. Darbe ar kur kitur, pakalbinkite kad balsuotų už Antaną Olį, nedaro skirtumo kokios tautybės tas pilietis būtų. Juk mes visi esame Amerikiečiai.

Ta galite ir priderate kaip Lietuvos padaryti, tai yra mūsų Lietuvių šventa užduotis, mes turime turėti vadovaujančios vietas Lietuvių, kad mus užstotų ir mūsų reikalus

BALTIMORĖS IŠKILMĖMS IR BAZARUI PRAEJUS

Margos Vėliavos. Graži Lietuviška Bakužė. Didinga Procesija. Lietuvių Diena. P. Žadeikio Kalba.

BALTIMORE, Md. — Kaip didinga puota, kaip milžiniškos vestuvės, praėjo čia rengta Suvienytų Tautų Tautinių Grupių Iškilmė ir Bazaras. Tas didelis parengimas prasidėjo Spalių 8 ir baigėsi 12 d. Daug kam tas buvo tik smagumas. Bet daug kam ir kojos pavargę ir miego truko, ir galvosuko užteko. Vienok visi džiaugiasi ir didžiuojasi tuo gražiu ir pavyzdiniu darbu.

Sekmadienio vakare, Spalių 8, minios žmonių rinkosi į milžinišką Fifth Regiment Armory. Tarp šios patalpos sienų įvyko daug didelių parengimų. Čia 1912 metais Demokratų partija nominavo Woodrow Wilson į Amerikos prezidentus. Čia garsus kalbėtojas jaudino milžiniškas minias; čia tukstančių tukstančiai šoko, linkmose nuotaikose. Šioje pastogėje vienu kartu gali tilpti 40 tukstančių žmonių.

Šį gi vakarą, su bubnais, su triubomis, su trimtais, su vėliavomis, vyrai su mergomis uniformose, merginos spalvuotose rubuose ir druginiais kaspinais; organizacijos, legionieriai, blokų brigados, kareiviai ir kareivės, jureiviai ir jureivės, karių motinos, skautai, rangeriai — seni ir jauni, dideli ir maži — vis rinkosi į šį platų ir aukštą pastatą.

Apatinė erdvi salė. Namai ir pastatai šioje didelėje salėje vaizduoja Kiniją, Čekoslovakiją, Graikiją, Lietuvą, Norvegiją, Lenkiją, Ukrainą ir tt.

Visur gražu, visur įdomu. O Lietuviška Bakužė, Čekoslovakijos, Graikijos, Lietuvos, Norvegijos, Lenkijos, Ukrainos ir tt. Lietuviška Bakužė, Čekoslovakijos, Graikijos, Lietuvos, Norvegijos, Lenkijos, Ukrainos ir tt. Lietuviška Bakužė, Čekoslovakijos, Graikijos, Lietuvos, Norvegijos, Lenkijos, Ukrainos ir tt.

Kuomet apatinėje salėje organizacijos ir grupės tvarkėsi. Viršuje, didžiojoje salėje, ėjo koncertas Coast Guard ir Maryland State Guard benų, Baltimorės Department of Revenue.

Todėl prašau pasidaryti kad mes Lietuviai turėtume ne tik dar vieną Lietuvį teisyją Chicagoje, bet kad ateityje turėtume keturis Lietuvos teisėjus.

"Dėkui Margučiai Vanagaičiai už suteiktą mano šios progą nors pervažiuojant per Chicago pasidalinti su jumis Chicagočiai Lietuvišku hello ir sudiev!"

Britai Išskrenda Vokiečių Užpuolimui

Britų parašutinininkai susėdę transportiniame lėktuve išvykstant užpuolimui Vokietijai Holandijoje. Jie trumpu laiku pasivėrė pirmyn 30 mylių, bet vėliau sutiko smarkų Vokiečių pasipriešinimą ir buvo apsupti ir sūmūsti, tik dalis jų pajėgė sugrįžti prie savųjų.

Ar Lietuvos dideliems kaimynams truksta žemės ir turtų? Kodel gi pasaulio tautos negali taip broliškai sugyventi kaip štai šios tautinės grupės greta viena kitos taikiai stovi? Kodel randasi Lietuviai kuri niori parduoti Lietuvą svetimam tironui? Kodel?!

Lietuviai baigė himną, pasielia scenoje. Juos lydi gausūs plojimai. Ateina kitos grupės ir viską atlieka tokia pat tvarka.

Gubernatorius O'Connor sveikina visus dalyvius. Mayoras McKeldin pareiškia, "Amerika nedraudžia savo piliečiams gerbti savo seną tėvynę, kaip gera žmona nedraudžia savo vyrui gerbti savo motiną!"

Visi, žiburiai salėje užsimerkia, tik vienas didelis žitintas nušviečia didelę žvaigždėtą Amerikos vėliavą, iškeltą virš scenoje esančios tautinių grupių minios. Maldinga tyla.

Trimitas groja "Taps". Kitas trimitas toluomeje pakartoja, o trečias dar toliau pakartoja nykstančių balsu.

Per tukstantį tautinių grupių giedorių, stovinčių po ta didele Amerikos vėliava — iš vienos pusės U. S. Coast Guard benas, iš antros Maryland State Guard benas — visi bendrai užtraukia Amerikos Himną.

Gražu akiai, džiugu širdžiai! Armory pilna žmonių. Visi sujaudinti, sužadėti.

Ceremonijai pasibaigus, sekė šokiai, griežintai garsiam Vincent Lopez ir jo orkestrui.

Taip tai buvo apvaikščiota "Maryland Day".

Pirmadienį, Spalių 9, buvo Rusų, Čekoslovakų, Estų, ir Norvegų diena.

Antradienio vakare, Spalių 10, buvo Kinų, Lietuvių, ir Norvegų programai. (Apie Lietuvių programą tilps kitame numeryje.)

KARO PALIAUBOS 26 METAI ATGAL

1918 metais, Spalių mėnesio pirmą savaitę, griuvanti Vokietija pradėjo derėtis su sąjungininkais karą baigti.

Princas Maximilian iš Badeno, kuris tik ką buvo užėmęs Vokietijos kancelerio vietą, paskelbė pasauliui jog jis pasiuntė Prezidentui Wilsonui prašymą pradėti karo paliaubų derybas. Bulgarija jau buvo pasidavus, o Vokiečių armijos vakarų fronte buvo stumiamos atgal ir pralaimėjimas išrodė neišvengiamas.

Nors Prez. Wilsono atsakymas buvo "besąlyginis pasidavimas", Princas Max paskelbė jog Vokiečiai priima Wilsono pasiūlymą "kaipo pagrindą taikos taryboms". Kaizeris tuo pat laiku irgi paskelbė jog jis "pasirūzo dar kartą pasiūlyti priešui taiką" ir kad jis "išties savo ranką tikrai garbingai taikai".

Tuo norėta sumaišyti Amerikos žmones, tikėta jog visi ims šaukti ir reikalauti taigti karą, sulaukymui tolimesnio kraujo praliejimo.

Spalių 23 Prez. Wilson pasiuntė savo galutinį pareiškimą jog reikalauja "besąlyginio pasidavimo".

Galutinos paliaubų išlygos Vokiečiams įteiktos Lapkričio 4, ir Maršalas Foch laukė Vokiečių pasidavimo pranešimo traukinyje Compiegne girioje. Vokiečių delegacija atvyko Lapkričio 8, ir Lapkričio 11 d. tapo pasirašyta karo paliaubų sutartis.

Pastaba Skaitytojams

Kuomet negaunate kurio Dirvos numerio tai prašydami Administracijos pristūsti jį, nerasykite: "Negavau pereinamo numerio", bet pažymėkit: "Negavau nr. 5, 32, arba 44". Tada greitu laiku bus jums pasiųsta tas tikras numeris kurio negavote.

JO MALDA NEBUS VELTUI...

...Prašau, geras Dieve, globok mane tėveli, ir tą gerą žmogų Mr. Dewey, kuris nelaiškas mano tėvelio kariuomenėje, karui pasibaigus...

NEW DEAL BAIMINASI ŠALIES ATEITIMĮ...

NEW DEAL BIJO PALIUOSUOTI VYRUS IS ARMIJOS PO KARO LAIMĖJIMO

Director of Selective Service Washington pasakė:

"Mes galim išlaikyti vyrus armijoje taip pigiai kiek atsietu sudarymas valdiškos įstaigos jų globojimui kuomet jie išeis iš kariuomenės"....

AR JIE BAIMINASI TAIKOS? AR BAIMINASI PACIOS AMERIKOS?

TOM DEWEY

BUSINTIS PREZIDENTAS

Davė aiškų atsakymą

"Aš tikin kad mūsų karinių įiegu nariai turėtų būti parvežti atgal ir paliausuoti ankstyviausiu praktišku laiku po to kai karas bus laimėtas. Aš nebijau..."

BALSUOKIT REPUBLIKONIŠKAI LAPKRIČIO 7

ISRINKIT TUOS ŽMONES KURIE TIKI Į SAVO ŠALĮ

TOM DEWEY ir J. BRICKER

prezidentu

vice prezidentu

Dienos Klausimais

Redaktorius — K. S. KARPIUS — Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio

APIE dvi savaites užtrukus Maskvos konferencija tarp Stalino ir Churchillio pasibaigė. Pradėta gana iškilmingai su didelėmis viltimis, konferencija pasibaigė visiškai Anglų pralaimėjimu. Matyti, ir Churchillio 50 nusivėžtų patarėjų nedaug ką tepadėjo.

Pradžioje apie konferenciją dar buvo kiek daugiau didžiosios spaudos rašoma, bet kuo tolyn tuo vis mažyn ir mažyn, kol, pagaliau, keletą dienų prieš pabaigą visai jokių žinių nebuvo paduodama. Jau tas vienas faktas rodė kad konferencija vyksta nekaip. Juk jei būtų buvę pasiekta kokių laimėjimų tai būtų buvę daugiau rašyta.

Anglų betgi pralaimėjimas yra visai naturalus konferencijos rezultatas: be stiprios Amerikos paramos Anglai iš bolševikų nieko negali pešti. Kadangi Amerika toje konferencijoje nedalyvavo tai bolševikai ir neperdaugiausia su Anglais skaitėsi. Keleri metai pataikavimo pradeda teikti pelnytą dividendą.

Du svarbiausi konferencijos klausimai, be abejo, buvo Lenkijos ir Bulgarijos klausimai. Lenkijos klausimas, politiniu požiūriu Anglams ne toks jau svarbus, yra Anglijos prestižo klausimas. Šiaip ar taip, Lenkija buvo pirmutinis Anglijos sąjungininkas, ir dėl Lenkijos nepriklausomybės Anglija yra davus konkrečių pažadų. Bet bolševikams Londoniškoje Lenkų vyriausybės niekinant, kuo tolyn tuo vis labyn ir labyn aiškėja kad Anglams duotus Lenkams pažadus bus sunku tęsti. Bolševikai užkaria Lenkams bolševikišką valdžią ir tiek. Bet jei bolševikiška valdžia Lenkijai taip ir liks užkarta, šitai reikš kad Anglai netesėjo savo žodžio ir konkretaus pažado. Štai kodėl Anglai paskutiniu laiku ir neriaisi iš kailio Lenkams su bolševikais taikydami. Ir Maskvoje, be abejo, tas buvo vienas pagrindinių klausimų. Betgi kiek Anglai bežemino ir nelaiminga Mikolajczyką vertė žemintis, o Lenkų su bolševikais nesutaukė ir gana. Londoniškoje Lenkų vyriausybė karaliauja Londone, o bolševikų užimtoje Lenkijos dalyje valdo bolševikiška valdžia.

Didžiausias Lenkų Londoniškos vyriausybės pažeminimas buvo jos privertimas kalbėtis su bolševikiškoms Lenkų vyriausybės atstovais (atseit, su Lenkiškaisiais Paleckiais), kurių vienas — Eduardas Osypka Moravskis — ne tik yra išgama, bet ir kriminalinis nusikaltėlis, už kyšininkavimą išsėdėjęs ar ne penkerius metus kalėjime. Betgi net ir toks nusizeminimas nieko nepadėjo, ir padėtis lieka kaip buvus.

* * *

Kokių rezultatų prieita Bulgarijos, arba, geriau, Bulgarijos užimtos Graikų Trakijos klausimu, neaišku. Mat, kai bolševikai užėmė Bulgariją, jie įsakė Bulgarams likti Graikų Trakijoje, kurią Bulgarijai buvo įgiję iš Hitlerio malonės 1941 metų pavasarį. Kadangi Graikų Trakija išeina į Aigajos jūrą, o per ją — į Viduržemio jūrą, Anglai begalo sunerimo, patyrė kad Bulgarijai, tiksliau, Bulgarijai užėmė bolševikai, iš ten neišeina.

Anglai buvo suskate tartin su bolševikais, laikraščiuose netgi buvo pasklidę žinių kad iki Spalio 15 d. š. m. Bulgarija-bolševikai sutiko evakuoti Trakiją, bet vėliau paaiškėjo kad Spalio 20 d. Graikų Trakija tebebuvo neevakuota. Dabar iš Maskvos paduodama žinia kad "Bulgarijos klausimu Churchill su Stalinu susitarė". Bet ar tas susitarimas reiškia kad bolševikai sutiko evakuoti Graikų Trakiją ir jei sutiko tai kada, taip ir lieka neaiškinama.

Apie Pabaltijo kraštus greičiausia nei žodeliu nebuvo užsiminta, atseit, tie kraštai lieka neginčijama Bolševikijos nuosavybė. Nebuvo nieko kalbėta apie Rumuniją, atseit, ir ji paliekama bolševikų malonei.

Susitarimas Jugoslavijos klausimu, charakterizuojamas kaip laimėjimas, tikrovėje yra naujas nusizeminimas bolševikams. Maskvoje, girdi, buvo susitarta "su vieninteliu Tito bolševikams su karaliaus Petro vyriausybe". Pagalvokit tik koks laimėjimas! Bolševikai, kurie normaliomis aplinkybėmis būtų buvę uždaryti į kalėjimą arba, mažų mažiausia, kurių veikimas būtų buvęs laikomas nelegaliu, bus vienyjami su teisėta karaliaus Petro vyriausybe. Tikrai, negali būti didesnio pažeminimo teisėtai vyriausybei kaip ją statyti viename lygyje su bolševikais.

Susumavę viską, galime pasakyti kad šiandien Anglai jau yra bolševikams daug maž pripažinę šiuos grobius: dalį Suomijos (netrukus gal ir visą), Baltijos kraštus, Bulgariją ir Rumuniją; Lenkijos ir centralinės Europos valstybių klausimas šiandien dar neaiškus, bet ir čia de facto bolševikai jau yra daug laimėję, ir Anglų platoninis nesutikimas visai maža teturi reikšmės.

Is viso šito galime padaryti išvadą kad Anglai šiandien jau yra labai arti minties Europą pasidalinti su bolševikais ir net būti patenkinti jei bolševikai su tuo sutiktų. Vakarų Europą, Viduržemio jūros pakraščius ir Skandinaviją Anglai norėtų palikti savo įtakoje, o likusią Europos dalį, ypač jos rytus — atiduoti bolševikų malonei. Apsitvėrę eile valstybių, Anglai turbūt tikisi išsaugoti savo salas ir imperiją nuo bolševikų įtakos, ir jei tai jiems pasisektų jie visai nesijaudintų dėl bolševikams atiduotų tautų, tarp jų ir Lietuvos, tragiško likimo.

* * *

Jeigu betgi Anglai tikisi kitų valstybių krauju nusipirkti savo salų ir imperijos saugumą, jie labai klysta. Be Amerikos pagalbos, kaip paskutinė Maskvos konferencija rodo, Anglai jokių būdų negalės atsverti bolševikų. Gi bolševikų įtaka netgi sąjungininkų užimtoje šalyse yra nepaprastai didelė. Žinios iš Italijos, kaip Gubernatorius Dewey savo New Yorke Spalio 18 pasakytoje kalboje pabrėžė, yra labai blogos. Italų tauta

KAS KĄ RAŠO

(Spaudoje Pasidairius)

GRAIKIJOJE BADU MIRĖ 400,000

George Esindaris, Graikijos atstovas Alijantų Patariamajame Komite, Romeje, praneša jog Graikijoje nuo bado laike Vokiečių okupacijos mirė apie 400,000 žmonių. Virš milijonas Graikijos žmonių serga džiova, sunaikinta virš 2000 kaimų ir miestelių; sušaudyta apie 1000 suimtų užstatui žmonių; taipgi 60,000 piliečių išžudė Bulgarija įsiverždami į Graikų Trakiją ir Makedoniją. Bent 200,000 kitų žmonių turėjo pabėgti iš savo namų į tų sričių, laike užpuolimų. Esindaris toliau pareiškė jog ti.

nusivylus sąjungininkais, ir jei ne sąjungininkų kariuomenė, šiandien Italijoje jau būtų bolševizmas. Italijos klausimu ypač išsidėmėti yra Jo Šventenybės Popiežiaus žodžiai: "Jei didžiosios demokratijos nenori kad Italija iš vienos diktatūros pereitų į kita, jos turi labiau susirupinti Italų tautos reikalus". Aiškiai nurodyta į bolševizmo pavojų. O popiežius žodžių veltui nesvaido: jis greičiau nepasako visko ką žino, negu pasako per daug. Prancūzijoje bolševikai taip pat įsiskėję.

Tokios yra politinės perspektyvos. Jei padėtį nagrinėti grynai iš karinio taško, sausumoje vienį Anglai niekuomet negalės sumusti bolševikų. Tat jei kas šiandien dar gali išgelbėti Europą nuo bolševizmo tai tik Amerika. Betgi paradoksas: Europos reikalus sprendžia ne tas nuo kurio šiandien priklauso tiek bolševikai, tiek Anglai, t. y. Amerika, bet tie kurie abu Amerikos pagalba savo kailį išgelbėjo nuo Hitlerio — bolševikai ir Anglai. Betgi kaip negalėjo Europoje ilgesnį laiką sugyventi du diktatoriai — Stalinas ir Hitleris — taip, jiega vadovaudamiesi, negalės ilgai sugyventi ir bent kurie kiti du Europos valdovai — Stalinas su Churchilliu. Ir čia, priešingai Hitleriui, Churchill bus blogesnėje padėtyje. Hitleris, jei ne Amerika, lengvai būtų apsidorojęs su Stalinu, o Churchill ir lygiomis Europos kontinento neįveiks Stalino.

Tat kas belieka? Jei Amerika nepadės, kapituluoti Stalinui. O ar išgelbėjus Angliją nuo Hitlerio Amerika dar panorės ją gelbėti ir nuo Stalino, nežinia. Bet kas tuo atveju įvyktų? Koks būtų Europinio karo rezultatas? Ogi tas kad visoje Europoje vietoję Hitlerio atsisėdę kitas diktatorius — Stalinas.

Bet ar galima įsivaizduoti kad vien tik diktatorių pakėtimui savo gyvybes aukoję dešimtys milijonų tautiųjų žmonių? Ar galima patikėti kad kilnieji laisvės ir teisingumo obalsai tebuvo cyniška komedija? Ne, šituo mes nenorime įtikėti. Tiesa, senuoju pasauliu mes esame nusivyle. Bet dar liko Naujasis pasaulis. Ir kaip senovėje žmonės džiaugsmingai sveikino "Sviesą iš rytų", taip šiandien visi tos šviesos ištroškę laukia iš vakarų.

Amerika, į tavo šiandien atgręžtos žmonijos akys.

ATMINK, SUNAU!

(M. Dagilėlis)

Sunau, bevargdams už tėvynę,
Minėk močiutę savo!
Aukodams įėgą paskutinę,
Atmink kiek ji dejavo.

Tave varguos už užaugino
Ir prie širdies savosios
Priglaudus spaudė ir ramino —
O prie širdies karstosios!

Užmigk, sapnuok, mans kudikėli,
Dar jaunos tavo dienos!
O! čiūčia, liulla, mažulėli,
Peranksti žagrė-plienai!

Užaugęs močiū užvauduosi,
Uždirbsi kasnį dtonos...
Dabar sapnuok, tau uždaunuosiu,
Gražus žiede aguonos...

Liulavo motina ir supo
Lopšėlį kudikėliu,
Nesykį mintis jai parupo:
Nustosiu mažutėliu!

Gal but atskirs sunelį mielą
Nuo mylinčios krutinės,
Skaudės, sopės močiutės sielą —
Išvės ji iš tėvynės!

Vargelį kęs sunelis mano
Po svetima pastoge,
Palikęs vieną močiū seną...
O! bus laikai ten blogi...

Sunau, bevargdams už tėvynę,
Minėk močiutę savo!
Aukodams įėgą paskutinę,
Atmink kiek ji dejavo...

Graikija tuoj pradės statyti savo reikalavimus sugrąžinti jų užgrobtas sritis, atlyginimui už jų kentėjimus.

Nemenkesnis žudymas palietė ir Lietuvą, sudėjus į krūvą bolševikų ir nazių okupacijas. Graikija dabar išlaisvinama, o Lietuva atiteko naujon bolševikų okupacijon su visais jos baisumais.

Bet Lietuviai nēkur neturi jokios savo komisijos kuri galėtų kalbėti bent kur visos tautos vardu ir statyti savo reikalavimus.

Butinai turėtų tuoj susidaryti toks Aukščiausiasis Lietuvių Tautinis Komitetas Amerikoje.

HOLANDAI taip pat pradėjo kelti savo balsą Amerikoje ir Anglijoje, įrodinėdami kad šio karo bėgyje Holandija nukentėjo daugiau gal negu kuri kita šalis vakarų Europoje.

•TURKLIJOJE, dar 95 nuos. žmonių yra bemoksliai, tik 5 nuos. temoka skaityti ir rašyti.

Atsiminimai iš Okupuotos Lietuvos

Lietuvių Pergvenimai, Vargai ir Kentėjimai Lenkų Okupacijoje po 1920 Metų

Rašo KARYS J. V. VALICKAS.

(Tęsinys iš pereinio nr.)

LIETUVISKŲ MOMYKLŲ PERSEKIOJIMAS IR UZDARYMAS

Rodunės val., Dubinių kaime, veikė ilgus metus Lietuviška mokykla su mokytoja švagryte; mokykla išsilaikė iki 1939 metų. Mokyklai buvo labai trukdoma veikti, ir visokių pabaudų buvo sumokėta teismams didelė suma, o ginti Lietuvišką mokyklą kaštavo tiek kad negalima net įkainuoti.

Rodunės val., Gargaudų kaime, Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1932 metais, kur mokytojav Vincas Dailidka. Jis buvo daug kartų Lenkų policijos areštuotas už Lietuvišką mokyklą. Gargauduose tapo įsteigta Lenkiška mokykla su dėstojama Lietuvių kalba kaip dalyku.

Rodunės val., Kurkių kaime, tapo uždaryta Lietuviška mokykla 1927 metais ir įsteigta Lenkiška mokykla. Uždarymo priežastis storastijoje nebuvo nurodyta.

Rodunės val., Pažulolės kaime, gyvavo Lietuviška mokykla per daug metų; tapo uždaryta 1929 metais. Priežastis uždarymo kad artimuose miškuose veikė Lietuviški partizanai. Lietuviška slapta mokykla veikė ten iki šio karo pradžios.

Rodunės val., Raškunų kaime, Lietuviška mokykla veikė iki 1920 metų, paskui įsteigta Lenkiška mokykla su dėstojama Lietuvių kalba kaip dalyku; Lietuvius mokytojas Julius Žegzdrius daug kartų buvo teismo baustas už mokytojavimą.

Rodunės val., Piliakalnio kaime, ilgai veikus Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1928 metais. Priežastis kad mokytojas neistikimas Lenkų valdžiai. Mokytojas Antanas Baliulis gavo 11 metų kalėjimo kaip partizanas. Tame kaime Lenkai įsteigė savo mokyklą be Lietuvių kalbos.

Rodunės val., Jaciunų kaime, Lietuviška mokyklą uždarė 1927 metais. Priežastis — kad mokykla negaudavo uždėtinai saulės šviesos per medžių lapus. Įsteigta Lenkiška mokykla be Lietuvių kalbos.

Rodunės val., Skladonių kaime, Lietuviška mokykla uždaryta 1927 metais. Priežastis — kad mokykloje buvo Lietuvos Prezidento Antano Smetonos paveikslas ir Lietuvos vėliavė. Įsteigta Lenkiška mokykla be Lietuvių kalbos, Lietuvius mokytojas iš šio pat kaimo, Jonas Sabas, buvo Lenkų labai persekiojamas, daug kartų areštuotas ir kalėjime sėdėjęs dėl Lietuviybės, turėjo bėgti Lietuvon.

Lydos ap., Žirmonių val., Plikių kaime, 1928 metais uždarė Rytos Dr-jos Lietuvišką mokyklą, bet Liet. Švietimo Kultūros Dr-ja įsteigė savo vardu Lietuvišką mokyklą, kuri gyvavo iki šio karo. Mokytojav Bronius Sabas, kilęs iš šio kaimo.

Lydos ap., Žirmonių val., Padvarės kaime, veikė Lietuviška mokykla iki 1927 metų, paskui čia jokios mokyklos nebuvo. Padvarės vaikučiai turėjo lankyti Asavos Lenkišką mokyklą už kilometrą, bet Padvarėje veikė vakarais slapta Lietuviška mokykla su mokytoja Mikalina Kudabaite.

Žirmonių val., Lapočiskės kaime, Lenkai darė visokius žygius uždarymui Lietuviškos mokyklos, bet Aradnos Rusė dvarininkė labai mėgo Lietuvį mokytoją, tai ji darė įtakos storastijoj kad šią mokyklą palaikyti; mokykla gyvavo labai gražiai, buvo įrengta ukininko Kaužos namuose (Dr. Kaužos Kaune pusbrolis). Bet pasamdęti Lenkų valdžios piktadariai sudėgino mokyklos patalpas. Bet Aradnos dvarininkė norėdama savo mylimą Lietuvį mokytoją palaikyti kuocočiau savęs, pagelbėjo išstatyti modernišką pastatą Lietuviškai mokyklai.

Žirmonių val., Nevašių kaime, Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1927 m. Priežastis — kad prie mokyklos nebuvo kopėčių ir kibiro su vandeniu kovai prieš gaisrą. Nevašiuose tapo įsteigta Lenkiška mokykla be Lietuvių kalbos. Lietuviškoje mokytojav mokykloje dvi mokytojos, Adelė Kilkytė ir Malvina Ramoškaitė.

Lydos apsk., Eišiškių vals., Naujadvarėje (daug Lietuvių žinojo šį kaimą kaip Nezdrylius), veikė Lietuviška mokykla su gabiu mokytoju Petkevičium, kurs daug kartų buvo sumintas ir kalėjimuose sėdėjęs už Lietuvybę; mokykla veikė iki 1939 m. Daug kartų ukininkai buvo bausti kam leidžia vaikus Lietuvių mokyklon.

Eišiškių val., Vežionių k., Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1927 metais. Priežastis — mokykloje buvo vartojama Antano Smetonos parašyta-sutaisyta Aritmetikos teorija. Įsteigta grynai Lenkiška mokykla.

Eišiškių val., Gilviniškių k., tapo uždaryta Lietuviška mokykla 1927 m. Priežastis — mokykla šalia Lenkiškų tautiškų kaspinių tapo papuošta Lietuviškais tautiškais kaspinais. Įsteigta Lenkiška mokykla su Lietuvių dėstojama kalba kaip dalyku.

Eišiškių vals., Kalesnykų bažnytkaimyje,

Lietuviška mokykla su Lenkų dėstojama kalba gyvavo iki karo pradžios, mokytojav Matijoškaite ir Basiulis. Jis buvo kilęs iš Kalesnykų, bet vėliau jis buvo areštuotas ir persekiojamas kad jo brolis Lietuvos nepriklausomybės laikais buvo Lietuvių kariuomenės karininkas; jam atimta ištikimybės liudymas ir mokytojauti negalėjo.

Eišiškių val., Strielėjų kaime, Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1929 metais. Priežastis — kad aritmetikos vadovėliuose buvo minimi litai, o ne Lenkiški pinigai. Tapo įsteigta Lenkiška mokykla be Lietuvių kalbos.

Lydos apsk., Varanavo val., Ramašonių k., tapo uždaryta Lietuviška mokykla 1927 m., įsteigta Lietuviškai-Lenkiška mokykla. Mokytojas Feliksas Molis tapo ištremtas iš Lydos apskrities 3 metams.

Varanavo val., Tusamonių kaime, Lietuviška mokykla uždaryta 1927 m. Priežastis — kad dviejų Lietuvių vaikų tėvai kalėjime sėdėjo už komunizmą ir vaikutis Lenkų policininkui pasakė kad kaip jis užaugs tai šitam policininkui sprandą nusuks. Įsteigta grynai Lenkiška mokykla.

Lydos ap., Šaltininkėliuose, pirmu kartą tapo įsteigta Lietuviška mokykla 1933 m., bet mokytojo šiai mokyklai vis netvirtino; mokykla be mokytojo pati užsidarė; įsteigta Lenkiška mokykla be Lietuvių kalbos.

Lydos ap., Benekainiuose veikė pusiau Lietuviška-Lenkiška mokykla, bet 1930 m. Lietuvių kalba iš mokyklos visai pašalinta.

Lydos ap., Varanavo miestelyje veikė Lietuviška mokykla, bet vėliau tapo padaryta mišri, o po kurio laiko Lietuvių kalba buvo iš tos mokyklos išguita. Bet slapta Lietuviškai buvo mokinama iki pat šio karo.

Lydos apsk., Žirmonių vals., Zilionių kaime, Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1927 metais. Priežastis — kad aritmetikos vadovėliai buvo išleisti Vilniuje J. Zavadskio spaustuvelyje, kur vadovėliuose buvo pažymėta rubliai.

Žirmonių vals., Puodžių k., Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1927 m. Priežastis — kad prieš mokyklos patalpas buvo kieme kryžius nužadytas Lietuviškomis spalvomis. Kaimas liko be mokyklos.

Lydos apsk., Varanavo val., Žesinių kaime, Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1927 metais. Priežastis — kad dviem mokyklom permaža mokinių, nes kaime Lenkai įsteigė Lenkišką mokyklą. Lenkiškoje mokykloje Lietuvių kalbos nemokino.

GARDINO IR SUVALKŲ APSKRITYSE

Suvalkų apsk., Kampučių k., veikė Lietuviška mokykla per ilgus metus. Daug visokių kliūčių Lenkai statė ir darė kad kaip prisikabinus ir šią mokyklą uždaryti, bet Lietuviai rupinosi Lenkų reikalavimams prisitaikinti. Suvalkų storasta, kaip teko girdėti, buv netaip jau blogas Lietuviams, tat Lietuviška mokykla galėjo nors su sunkumais gyvuoti. Lietuviškos mokyklos patalpos buvo J. Janušonio nuosavybė, tat jam teko daug nukentėti už tai.

Suvalkų ap., Vardžiukiemis tai buvo Suvalkijos Lietuvių tvirtovė; kaimas gana didelis ir Lietuviška mokykla nors ir persekiojama išsilaikė iki šio karo pradžios. Ji buvo daug kartų uždaryta, bet atsilankius Lietuvių delegacijai Varšavon, tapo laimėta ir mažiau kliūčių vietiniai valdininkai darė.

Seinų vals., Vilkpėdžių kaime, Lietuviška mokykla tapo irgi po daug kartų uždaryta dėl visokių priekabių, bet Lietuviai užsispyrimu mokykloje šalia Lenkų kalbos buvo mokinama Lietuvių kalba.

Krasnovo vals., Burbiškių k., Lietuviška mokykla tapo uždaryta ir įsteigta Lenkiška mokykla su dėstojama Lietuvių kalba.

Suvalkų ap., Krasnapolėje Lietuviška mokykla tapo uždaryta 1932 m., įsteigta Lenkų mokykla be Lietuvių kalbos. Lietuvių mokyklos uždarymas neišaiskintas.

(Bus daugiau)

•MODERNISKOS Romos gatvių paviršius daugelyje vietų yra 20 pėdų ar aukščiau virš senovės Romos buvusių gatvių ir kelių.

Amerikos Vaikams Lietuviškas

ELEMENTORIUS

Vaikams tarp 5 ir 10 metų amžiaus.

"Dirvos" Knygnas gavo naujausių, aiškių mažiems vaikams Lietuviškai mokytis Elementorių — SPINDULELIS Dalis I — iš kurio su maža tėvų pagalba jūsų vaikučiai lengvai galės prasimokyti Lietuviškai skaityti ir rašyti. Elementorius gražiai paveikluotas, kiekvienas vaikas ir mergaitė norės jį vartoti, skaityti ir mokyti.

Kaina su prisijuntimu 50c

Reikalaukit Dirvoje

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Kaip lietuviai savo Laisvę gynė 25 metai atgal

(Tęsinys iš pereinio nr.)

MES KOVĖMĖS SU BOLŠEVIKAIS KAIP LIUTAI

Sudrebėjau eidamas pirmą kartą į mišį

Esu gimęs 1896 metais, Pažaislio valsčiuje, Petrašiūnų miestelyje, Kauno aps. 1919 metais Kovo 19 d. įstojau į karo lauko policiją Kaune. Su manim kartu įstoję ir šeši mano prikalbinti draugai. Tuo metu jau plačiai veikė Lietuvoje bolševikai. Aš griežtai buvau pasiryžęs su jais kovoti iki paskutinio lašo kraujo, nes man visi jų darbai teko pergyventi dar anksčiau Rusijoje.

Išbuvęs karo lauko policijoje apie dvi savaites, perėjau į atskirą batalioną, nes jis ruošėsi eiti į frontą prieš bolševikus.

Išvykom į Žaslius. Rumšiškėsė buvome sustoję pailsėti. Žmonės mus labai gerai priėmė ir trumpas poilsio laikui apgyvendino kaip galėdami geriau. Už tai mes jiems pažadėjome greit išvyti iš Lietuvos bolševikus ir kitus jos teritorijos. Moterys nepasitikėjo mūsų karingumu ir manė kad mes visi žusim.

Mūsų batalionui vadovavo karininkas Leonardas Garbaliuskas. Su juo teko ir į pirmą ugnį eiti. Bolševikai buvo ištvirtinę netoli Žaslių, už nedidelio miškelio. Mums reikėjo pereiti miškelį ir pulkti bolševikus. Artėjant prie priešo, širdis neramiai plakė, lyg bloga naujandama. Bet vis labiau kilo noras greičiau susidurti su priešu.

Išėję iš miškelio į laukus pamatėme didelę lygumą. Ten buvo ištvirtinę mūsų priešas. Karininko Garbaliusko vadovaujami puolė bolševikus ir, nelygiant liutai, kovojome. Kulkosvaidžiai be palovos tratėjo, o mūsų kareiviai šaudė su dideliu upu. Dažnai pasitaikydavo jog vienas ar kitas kulkosvaidis užspringdavo. Suduodavom šautuvo buožę per rankenę, ir kulkosvaidis vėl veikdavo gerai. Tik blogiau budavo kai įkaista ausintuvai ir nespėdavom vandens keisti. Pagaliau bolševikai ėmė trauktis ir mūsų batalionas pasivarė Strošiūnų link. Besivejant bolševikus, dažnai tekdavo su jais susidurti.

Einam į Vilniaus frontą

Atmusus bolševikus nuo Strošiūnų, mus pakeitė kita kuopa, o mes grįžom į Žiezmarį, ir poilsį. Bet Žiezmariaus neilgai teko būti. Mūsų pirmos kulkosvaidininkų kuopos antrą burį prikomandiravo prie antro gusarų eskadrono. Gusarai dar tuomet neturėjo arklų ir visur žygiavo pėsti.

Po poilsio kartu su gusarais išžygiavome prieš bolševikus, kurie siautė Semešiškėsė. Čia didesnio susirėmimo nebuvo, nes bolševikai visu frontu traukėsi ir tik kartais tekdavo su jų žvalgiais susisau-dyti.

Po poros savaičių mes grįžom į Kauną ilgesniam poilsui. Kaune neilgai teko būti, nes po kelių dienų išvažiavom į Vilniaus frontą. Važiavom su gera nuotaika, ir daugumas savanorių linksmai šypsodamiesi kad važiuojame savo sostinėn Vilniun. Deja, Vilniaus pasiekti neteko, nes ties Vilniun mus Lenkai pastoję kelią. Lenkai, matyti, išanksto sužinoję apie mūsų ruošimąsi vykti į Vilnių, ties Vieviu jie padarė ištvirtinimus ir čia mus pasitiko. Keletą dienų teko kovoti, čia einant priekin, čia traukiantis atgal.

Gyventojai šioje apylinkėje buvo sulenkę ir labai neturtingi. Kareiviai savo maisto davinius dažnai atiduodavo alkaniems gyventojams. Dvarininkų tarpe buvo nemaža išgama, kurie tarnavo Lenkams. Tik vieną kartą radom kur buvo tikrai Lietuviškas — Mijaugonis. Kai mas pasižymėjo savo tikrai Aukštaitiškų atvirumu bei nuoširdumu. Kitų kaimų gyventojai, Lenkų sukurstyti, iš karto visai nenorėjo su mumis kalbėti. Dažnai pasitaikydavo kad jie paslėpdavo net kibirus kad kareiviai negalėtų nei atsigerti vandens. Pagyvenus mūsų ilgesnį laiką jų tarpe, žmonių nuomonė šiek-tiek pasikeitė mūsų naudai.

Bėgdami iš nelaisvės nuginklavom Lenkus

Vieną kartą dvylika mūsų vyrų išėjome į žvalgybą. Mums buvo pavesta išžvalgyti vieną nedidelį miškelį. Bet mus čia netikėtai apsupo Lenkai, visus paėmė į nelaisvę ir nuvarė į Trakus.

Trakuose teko pergyventi daug Len-

kų grąsinimų bei persekiojimų. Jie mums grąsino ir kartu aiškino kad mes veltui kariuoniam, nes Lietuva esanti tik Lenkijos provincija ir busianti prijungta prie "motinos" Lenkijos. Mes atsikalbinėjome, bet, budami nelaisvėje ir prieš atstatytus šautuvus, mažai ka galėjome kalbėti.

Paėmę nelaisvėn, Lenkai pirmučiui mus nurengė ir paliko tik su vienais apatiniais drabužiais. Čia buvo tie laimingesni kurie turėjo prastesnius drabužius, nes tuos paliko nenuvilkus. Vakare mus uždarė į didelį aplūžusį namą ir pastatė sargybą.

Antrą naktį mūsų kareivis Trinkunas pastebėjo kad sargybinis miega. Jis tuoj pranešė man, ir abu greit pranešėm visiems saviems. Susijaudinom. Tačiau vėl greit susivaldėm ir visi nutarėm bėgti. Visos sienos mūsų jau anksčiau buvo apžiūrėtos ir žinojom kur lengviausia būtų pasprukti. Dūrys buvo akliai uždarytos, bet mes pečiiais jas išlaužėm ir atsiderėm lauke.

Leidomės bėgti. Tačiau mūsų pabėgimas greit buvo pastebėtas, ir Lenkai tuojau ėmė mus apšaudyti. Čia mums į pagalbą atėjo rugiai, kurie jau buvo pagugę ir mes lengvai juose pasislėpėm. Bet ir vėl nauja kliūtis: mus pastebėjo Lenkų žvalgyba ir pastoję mums kelią. Bet žvalgybų buvo nedaug. Kiti mūsų kareiviai buvo užėję jiems iš kito šono, iš užpakalio. Musiškiai, išgirdę Lenkų šaudymą, tuoj atbėgo mums į pagalbą, ir savo ruožtu Lenkai buvo suimti.

Nuginklavę Lenkų kareivius, jau buvome besivarą juos į nelaisvę, bet pamatėm atjojančius Lenkų raitelius. Metėm belaisvius ir leidomės bėgti į savo pusę. Bet viskas jau buvo netoli fronto, ir mūsų kareiviai, pamatę iš apkasų Lenkus, atidengė juos ugni. Lenkai buvo priversti nultipti nuo arklų, ir mes pasprukom pas savuosius.

Dusetiškiečiai nuoširdūs žmonės

Apie Rugpjūčio pradžią mus pakeitė naujas batalionas, ir mes nužygiavome į Kaišiadorius. Čia mes radom mūsų belaukiantį traukinį, ir be poilsio išvažiavom prie Daugpilio prieš bolševikus. Per gražius Aukštaitijos laukus mus atvežė iki Obelių, o iš ten jau pėsti leidomės Dusetų link. Dusetuose buvom šeštadienio vakare. Aplinkiniuose kaimuose skambėjo dainos, ir jų garsai plaukė per gražųjį Sartu ežerą. Nors smarkiai buvom pervargę, bet dainų garsai mus atgaivino, ir apie poilsį nei galvot negalvojome. Mūsų pulkas rytojauš dieną ruošė šokių vakarą, o mes jau išanksto suspėjome prisikviesti merginų.

Dusetiškiečiai labai nuoširdūs žmonės, todėl čia mums nebuvo jokio vargo su nakvynėmis. Kur tik užėdavom ten mus vaišindavo ir kuo tik galėdami aprupindavo. Daugelyje vietų tekdavo sėdėti kartu su šeiminkais ir šnekučiuotis apie įvairius dalykus. Atsisveikindami žmonės griebdavo purviną kareivį ir glėbį ir išbučiuodavo, kaip tėvai savo tikrą sunų.

Nors žinojau kad netoli Dusetų randasi bolševikai, bet mieste nusėdėt negalėjau ir išėjau į aplinkinius kaimus pasižvalgyti, o kartu ir pasikviesti į vakarėlį mergaičių. Viename kaime radau vakarus. Mane tuojau pakvietė pas sėdėti ir pradėjo gražiai vaišinti.

Man keletas valandų prabėgo labai jaukiai, ir jau turėjau grįžti į savo pulką. Bet sugrįžęs į Dusetas, pulko neradau. Pasiklausęs žmonių kurlink nuėjo, leidau-si vyti. Vos tik po poros valandų prisivijau savo dalį, kuri jau varė bolševikus Zarasų link. Vėliau sužinojau kad tas vakarėlis Dusetose buvo ruošiamas tyčia, bolševikams suklaidinti.

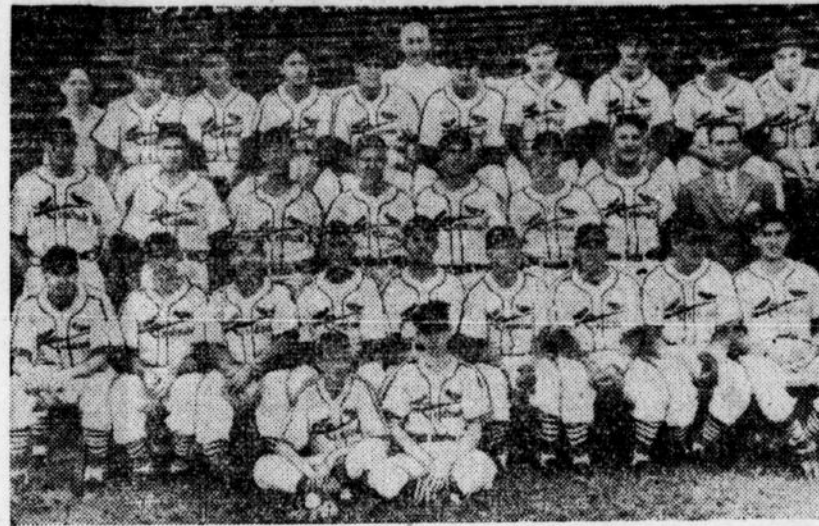
Dieną slėpėmės, o naktį puldavom

Šiame žygyje didelių nuostolių neturėjome. Buvo nukautas mūsų kulkosvaidininkas Adomėnas ir keli kareiviai sužeisti. Dieną daugiausia budavom pasislėpę, o naktimis puldavom bolševikus. Žmonės sužinoję kur mes esam dažnai atnešdavo pieno ir kitokių valgių ir mus vaišindavo. Stigdavo tik duonos, nes bolševikai buvo žmones apiplėšę.

Praėję Zarasus, buvom sustoję paplėn-tėje viename muriniame name. Bolševikai mus apšaudė iš patrankų. Sviėdinsys patikė į namuką ir sužeidė keletą kareivių. Bet bolševikai vistiek turėjo pasitraukti.

Mus prikomandiravo prie antros pės-tininkų kuopos, kuriai vadovavo karinin-

National League Čampionai

St. Louis Cardinals, beisbolo loškiai, laimėtojai Nacionalės Lygos vėlavos. Jie paskui turėjo lošti su savo paties miesto Browns už pasaulinį titulą. Tai yra pirmas atsitikimas kad to paties miesto beisbolo jautai dviejų skirtingų Lygų turėtų vieni prieš kitus lošti už čempionatą.

American League Čampionai

St. Louis Browns, laimėtojai American Lygos čempionato, kuriems teko pirmą kartą jų istorijoje lošti už pasaulinį čempionatą.

ŽMONIJOS ISTORIJA

610 pusl. didumo knyga — kaina \$2,00

Siųskit laišką \$2.00 su savo adresu ir prašykite prisiųsti jums 610 puslapių didumo Žmonijos Istoriją.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Avenue Cleveland, Ohio

MIKALDOS

Karalienės Sabbos PRANAŠYSTES

Idomios pranašystės senovės laikų Sabbos valstybės karalienės Mikaldos. Tu knygelę jau vėl galima gauti, ir visai pigiai. Su prisiuntimu tik 30c. Galit prisiųsti pašto ženkleliais. (Vietiniams po 25c.)

Kaina su prisiuntimu 30c.

kas Gabrėnas. Jam bevadovaujant, mums teko susidurti su bolševikais prie Kalkunų. Čia jau buvo gerai ištvirtinę. Juos iš trijų pusių puolė lietuviai, lenkai ir latviai. Mušis tęsėsi apie tris dienas, ir vis jie atkakliai kovėsi.

Vieną kartą, atsitraukus mums į užpakalį nuo linijos, bolševikai netikėtai pralaužė frontą ir mus puolė. Tuo metu kaip tik aš buvau nuėjęs su kareiviu Juodišium pas vieną moterį pirkti tabako. Tabaką ji buvo paslėpus kluone, ir mus ten nusivedė. Juodišius su moterim inėjo į kluoną, o aš pasilikau lauke. Netikėtai iš už kluono išlindo bolševikų kareivis ir suriko: Rankas aukštyn! Bet aš greit susigriebiau ir į jį šoviau. Bolševikas dingo už kluono, o aš, šuktelėjęs Juodišiui, pasileidau bėgti. Bolševikai, mums bėgant, šaudė, bet sužeidė tik šalia manęs bėgantį mokomos kuopos viršilą Taruką. Pagaliau aptikome Generolą Žukauską, betvarkantį

PAREMKIT COUNTY WELFARE LEVY

Balsavimuose Lapkričio-Nov. 7

Cuyahoga County Welfare, šelpimo ir globos reikalams šio rudens balsavimuose Lapk. 7 patiekia piliečiams mažiausią sumą kiek kada reikalinga buvo nuo 1932 metų. Šie pinigai reikalingi palaikymui negalinčių dirbti, benamių, be tėvų ir raišų vaikų; aklių žmonių, sergančių ir džiovininkų; taipgi silpnapročių ir karo veteranų negalinčių jau dirbti.

1941 metais nubalsuota buvo 2.5 mills 1942 metų šelpimo reikalams. 1942 metais nubalsuota 1.9 mills dviejų metų periodui, 1943 ir 1944. 1941 metais jūsų taksu išpuolė po \$19.47 nuo tukstančio dolarių šiem reikalams, o dabar reikalaujama suma žymiai sumažins tuos taksus, tik po \$13.95 nuo tukstančio. Tokiu būdu, nors šis levy ir bus priimtas, jis taksus sumažins.

Tas 1.4 mills sudarys \$2,787,490, ir jeigu ši suma bus balsuotojų užgirta, tada prie apskrities lėšų bus gauta iš federalės valdžios ir valstijos \$1,617,000 suma. Tokiu būdu nubalsuodami šią levy padėtis apskrities valdybai gauti priedinę sumą.

Lapkričio 7 d. gausit paskirą Balotą, pažymėtą "COUNTY WELFARE LEVY", ir ant jo balsuokit padėdami kryžiuoklį ten kur sako: FOR THE TAX LEVY.

Judge Perry A. Frey i Common Pleas Court

Judge Perry A. Frey

Budamas Municipal Teisėju per 7 metus, Judge Perry A. Frey gerai pasižymėjo ir užsitarnavo pagarbą kaip žmonių taip ir advokatu. Jis įgijo reputaciją kaip teisingas teisėjas visiems, nežiūrint rasės, tautybės ar religijos. Gimęs Clevelande iš paprastų darbininkų tėvų, jis pats dirbdamas įgijo mokslą. Teises pradėjo praktikuoti 1925 m. Jo gabumai tuoj buvo patęmyti ir 1933 metais jis tapo paskirtas Miesto Teisų Direktorius padėjėju, o 1934 metais paskirtas Specialiu Patarėju prie Generalinio Prokuroro.

1935 metais buvo paskirtas Vyriausio Policijos Prosektorium ir tarnavo iki 1937 metų. 1937 m. išrinktas teisėju į Municipal Court, o 1942 metais vėl laimėjo tą vietą didele dauguma balsų.

Jis turi patyrimą, kvalifikaciją ir užsitarnauja paramos tai vietai į kurią dabar kandiduoja.

"Dirvai" išsirašyti nereikia laukti pradžios metų—idėkit į laišką \$1 dabar ir "Dirva" lankys jus ištiesa pusmetį.

James Metzenbaum už Rooseveltą

James Metzenbaum

Kalbėdamas Amerikos Slavy Kongrese Ohio valstijoje, Hollenden Hotel, State Senator James Metzenbaum pasakė:

"Šymet, kuomet jūs mėsit į balsavimo vietą, jūs eisit ne numesti paprastą sužymėtą balotą. Priešingai, jūs padėsit nuspręsti ar ši šalis privalo prisidėti bendrai prie kitų valstybių sudarymui tarptautinių sutarčių, taikos palaikymui.

"Remdami Prezidentą Rooseveltą ir neparemdami Senatorių Taft, jūs prisidėsit prie įsteigimo taikos visame pasaulyje, kuri tęsis per daug gentkarčių.

"Pasirinkimas tarp pastovios taikos iš vienos pusės, arba nuolatinio pasikartojančių karų iš kitos, priklausys nuo to kaip Amerikiečiai šį kartą balsuos.

"Jūs pagelbėsit pagaminime didžiū Taikos Sutarčių jeigu remsit Prezidentą".

Kandidatas į Prosektorius

John Pekarek

Kitas vertingas kandidatas į Cuyahoga apskrities Commissioner yra John Pekarek, Maple Heights mayoras. John Pekarek taip pat atėjęs. Jisai pasekmingai vadovavo savo miestą per keletą metų ir išvedė iš skolų, taipgi prie jo Maple Heights išaugo į dvigubai didesnę miestą nuo 5,000 iki 10,000 gyven-tojų.

Budamas County, Commissioner pareigose jis taip lygiai gerai rūpinis ir apskrities reikalais. Jis padės apskrities reikalams tiek laiko kad pats matys ir galės prižiūrėti reikaliu eigą ir pinigų naudoimą bei kam tie pinigai leidžiami.

Balsuokit už . . .

JUDGE
Perry A.

X FREY

COMMON PLEAS
COURT

Terminas prasideda Jan. 3, 1945

TIKRAS LIETUVIŲ DRAUGAS

**BEFORE
YOU BORROW
TO BUY A HOME
GET OUR
LOW RATES AND
HELPFUL TERMS**

FOUNDED 1894
The
Cleveland
Trust Company
THE BANK FOR ALL THE PEOPLE
50 YEARS OF BANKING USEFULNESS
★ 1894-1944 ★

SAPNININKAS

Kaina su prisiuntimu \$1.25

Didelis, gausiai paveiksluotas Sapninykas, gražiai sutvarkytas, išaiškinantis kiekvieną sapną. Kiekvienas privalo jį turėti savo namuose.

Reikalaukit "Dirvoje"

6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

BALTIMORE, MD.

WAR AND COMMUNITY FUND SUSIRINKIMAS

Vadovaujant Baltimorės Lietuvių Draugijų Tarybai, vietos Lietuvių visuomenė rengia didelį susirinkimą paramai War and Community Fund, kurio dalininku yra ir Bendras Amerikos Lietuvių Fondas.

Susirinkimas įvyks sekmadienio spalio 29, nuo 7:30 vak., Lietuvių salėje, 851 Hollins st. Tą vakarą bus rodomi krutami paveikslai, "Memo for Joe". Tai įdomi filmas, parodanti kaip War ir Community Fund teikia pagalbą ir palinkiminimą karo tarnyboje esantiems vyrams ir moterims ir kaip suteikia pašalpą karo nukentėjusių kraštų žmonėms.

Dainuos Dainos Choras, dalyvaus Amerikos Legijono Lietuvių Postas, kalbės Mayoras McKeldin, Fondo atstovai, Advokatai Nadas Rastenis, Thomas G. Gray-Grauskas ir kt. Kun. Dr. Liudas Mendelis jau išanksto suteikė didelę dovaną to susirinkimo pasekmėms.

Dalyvaukim kuoskaitlingiausia šiame parengime ir tuomi paremkime savo Baltimorę ir Ameriką, ir kartu nuo karo nukentėjusius Lietuvos, kurių daug kenčia vargus visokiuose kraštuose.

LEGIJONO POKILIS. Lapkričio 5, Am. Legijono Lietuvių Postas No. 154 rengia pokilį ir šokius. Seniau šis Postas surengė panašią pramogą sukilimui pinigų įsigyti Amerikos vėliavą; peleno liko nemažai ir Postas nusipirko ir Lietuvos vėliavą.

Dabartinis parengimas daromas sukilimui pinigų nupirkti Postui Baltimorės ir Maryland valstijos vėliavas.

Gražu ir garbinga Lietuviams kai jų Postas maršuoja su Amerikos ir Lietuvos vėliavomis, o įsigijus tas kitas dvi vėliavas Lietuviai bus dar iškilmingesni. Paremkim Legijonierių tikslą dalyvaudami jų linksmame pokilyje. Lietuvos.

REMKIT RAUDONĄ JI KRYŽIŲ

Pareikšdamas kad Amerikos Raudonasis Kryžius priklauso visiems žmonėms ir kad Raudonojo Kryžiaus idejoje tūno žmonijos viltis, Basil O'Connor, naujai paskirtas Amerikos R. Kryžiaus pirmininkas, savo pirmoje radio kalboje po išrinkimo, prašė kiekvieno vyro ir moteris aktyviai dalyvauti R. Kryžiaus veikimuose. Amerikiečiai svetimos kilmės ar tai Lietuviai, Vokiečiai, Prancūzai, Italai ar kitos tautybės kurios šioje šalyje ilgus metus gyvena, reikalingi tam tikslui.

"Visuose karo frontuose", sakė p. O'Connor, "Raudonojo Kryžiaus istorija yra viena patarnavimo vyrams ir moterims kurie tiek daug aukoja mūsų šaliai. Raudonasis Kryžius jūsų vardu tarnauja, ir visiems yra asmeniškas patenkinimas žinoti kad kraujas kuris siunčiamas užjūrin, pakietai karo belaisviams, slaugės kurios įstojo tarnybon, tikrai išgelbsti gyvastį mūsų vyrų."

"Parupinimui šių patarnavimų mūsų vyrams ir moterims visame pasaulyje, Raudonasis Kryžius išlavino didžiausią skaičių apmokamų tarnautojų savo istorijoje. Šie tarnautojai stengiasi daryti tą ką jų darystumet savo namuose, savo sunams, dukterims, vyrams ir broliams įteigti jų patys būtumet karo lauke."

DELLA C. JAKUBS

(JAKUBAUSKIENE—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

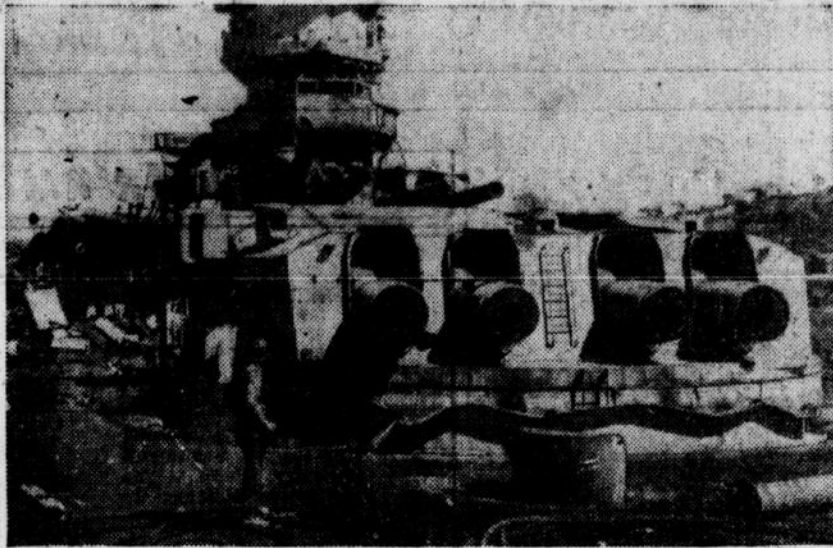
REIKALĖ VEŽIMAI LIGONIAMS PERVEŽTI. Kambariai pašarvojimui leidžiama naudotis nemokamai.

LITHUANIAN FUNERAL HOME

6621 EDNA AVENUE

ENDICOTT 1763

Vokiečiai Paskandino Savo Karo Laivą

Amerikos kareivis apžiūrinėja Vokišką karo laivą, Strasbourg, kurį patys Vokiečiai paskandino negiliame vandenyje Toulon uoste, Prancūzijoje, kai Alijantai įsiveržė į tą uostą. Matosi laivo kanuolių galai taip pat nukirsti.

Amsterdam, N. Y.

ŽUVO VOKIETIJOS. Gauta pranešimas kad Vokietijoje su bomberiu žuvo Sgt. V. Degutis, M. ir K. Degučių sunus. Tėvai ir jo dvi seselės labai iš to nuliudę. Jis buvo pavyzdingas jaunuolis, inteligentiškas, draugiškas, mėgo sportą. Jo draugai užpiko mišias už jo sielą; net ir kitataučiai protestantai tuomi prisideda. Jo tėvams ir seselėms visi reiškia užuojautą.

Antanas Dargūzis taip pat žuvo Prancūzijoje kariaudamas prieš Vokiečius. Jis buvo malonus vaikas, ir buvo Amsterdamo Lietuvių basketbolo žvaigždė. Jisai ir jo broliai tame sporte kėlė Lietuvos vardą labai plačiai šioje apylinkėje.

Liko dideliame nuliudime jo motina, dvi seselės, karo tarnyboje du broliai, Kapitonas Benis ir 1st Lieutenantas Vincas, šis irgi sužeistas fronte. Jų sesers vyras Petras Urbonas pirmiau žuvo Italijos fronte.

Šių garbingų sunų motina su kitomis keliomis tikimės, veš peticijas pas Prezidentą į Washingtoną.

Vietos Lietuviai užjaučia ir apgaillauja šių ir pirmiau žuvusių savo kareivių jaunuolių.

Lietuvių Kareivių Motinų ir žmonių draugija jau susiorganizavo, viso jau susirašė arti 100 narių ir vis dar rašosi, užsimokėdamos po \$1. Draugijos pirmininkė ir laikina sekretorė yra p. Rikštenienė, išdininkė p. Kupčiūnienė.

Draugija išrinko savo delegates važiuoti į Washingtoną su peticijomis, važiuos šios: pp. I. Nikštėnienė, A. Maleckienė, Pranė Mikolaitienė ir Olesė Meiliūnienė. Mikolaitienė, 4 sunų motina; p. Meiliūnienė, trijų sunų, vienas jau žuvęs, Afrikoje, pirmutinis iš Amsterdamo Lietuvių.

Kareivių Motinų ir žmonių draugija dirba prie parašų ant peticijų rinkimo, Bendro Lietuvių Šelpimo Fondo ir draugijų rinkimo reikale.

Tą darbą pastumėba bažnyčioje ragindamas patriotas ir geras dvasios vadas Kun. J. Raštutis.

BALF čia jau turi 86 narius ir vis daugiau rašosi.

Jeigu mūsų vadai būtų dirbę bendrai su a. a. Lietuvos Prezidentu tai, kaip sako mūsų nekurie rimti žmonės, Lietuvos gynimo klausimas šiandien stovėtų daug geriau.

P. Lalas.

PASTU prenumeratą Dirvai galima siųsti ir iš Clevelando. Kas neturi laiko pributi administracijon, įdekit laišką \$2 ir pasiųskit su savo adresu.

VIETINĖS ŽINIOS

APIE CLEVELANDO SPROGIMĄ

(Tęsinys nuo 8-to pusl.)

traukė savo politiškas kalbas po Ohio miestus, gryžo į savo miestą daryti kas galima kaip miesto šeiminkui. Ypač tas kad nelaimė palietė tas gatves ir tuos namus kur gyvena jo tautiečiai, Slavenai, kur pats mayoras gyvena augdamas iš mažens.

Mayoras paskyrė žymių piliečių ir ekspertų komisiją iš 10 asmenų nelaimės priežastiai tirti.

Tie gaso tankai talpino atsarginį degamą gasą, laikomą papildymui kada kartais pritrūksta gaso iš didžiųjų tankų žiemos metu. Gasas buvo paverstas į skystimą ir sušaldytas 250 laipsnių žemiau zero, ir ten radosi 50 milijonų kubinių pėdų gaso.

Priežasties dėl ko šis sprogimas ištiko niekas nežino, nes greičiausia žuvo tie kurie gaso kompanijos įstaigoje ten pat dirbo.

Žmonės sudeginti

Žmonių lavonai patekusių po plintančiomis gaso liepsnomis sudegė taip kad kitų liko tik kruvos kaulų, kitų apačiose buvo mėsų, o į oro pusę mėsos nudegintos, ir daugelio sudegusių likučių ir po šiai dienai nepažįstama, negalima atskirti kitų kur buvo vyrai, kur moteris. žinomų surankiotų lavonų ir jų likučių, skaičius siekia apie 125, su mirštaisiais ligoninėse nuo apdegimų iki leidimo Dirvos į spaudą.

Apie 80 asmenų visai nesurandama. Griuvėsiai dar vis varto, įjeko ir kaip kur randa kitus lavonų likučius.

Apskrities lavonų name tu lavonų likučių daugelis sudėta tik į popierinius maišus...

Ketvirtą, penktą dieną po nelaimės, į išlikusius namus pradėta leisti jų gyventojai sugrįžti. Daugelis sugrįžę rado namus apipildus, kiti palikę savo pinigų šimtais dolariu, sugrįžę nerado.

Spalio 24 ir 25, visu atsargumu kokis galima, gaso eksperimentai išleido gasą iš likusių nesuaprosugusių tankų. To darbo laiku vėl paliepta aplinkinių sveikų išlikusių namų gyventojams išeiti, atsargai nuo galimo sprogo; šimtas darbininkų, didelėje baimėje, at-

likinėjo tą gaso išleidimo operaciją.

Miesto valdyboje kilo sumanymas tą sugriautą plotą paversti miesto parku, atminčiai tu žuvusių žmonių. Mayoras Lausche sumanymui pritaria.

Ugnis ir sprogimas palietė apie 250 namų ir dirbtuvių toje apylinkėje. Ugniagesiai dėl jo pastangas lieti vandenį ir neleisti užsidegti dirbtuvėms kurios išliko nesuaprosugusios.

Daug žuvo darbininkų pačios gaso kompanijos, kurie dirbo gretimose įstaigoje ir lauke apie tuos tankus.

Liepsnomis šovus į orą, vienas troko draiveris važiuojęs keliu pažėryje, sustojęs pažūrėti kas dedasi, sako mat šis oro krantinę žemėn paukščius gatavai iškeptus.

NAMŲ STATYBA Clevelando srityje per pastarus 14 metų nepadarė didelės pažangos, kaip skelbia žinovai. Symet Sausio 1 Clevelande buvo 259,894 gyvenami namai, iš jų tik 17,796 buvo pastatyti tarp 1930 ir 1944 pradžios. Tikslai 1941 metais pašoko namų statyba, tą metų pastatyta 3,345 gyvenami namai. 1934 metais buvo pastatyta tik 67 nauji namai. Tai buvo depresijos laikai.

Dabartiniu laiku mieste yra trūkumas bent 4,200 gyvenamųjų namų šeimoms.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

•ZMOGUS kuris ant mūsų žemės skritulio sveria 175 svarus, ant mėnulio svėrų tik 29 svarus. Mėnulio gravitacija yra mažesnė, dėl jo mažumo.

WALDORF RECREATION

Bowling ir Billiards

Naujoje vadovybėje.

5802 Euclid Avenue

Čia jums geriausia patiks praleisti liuoslaikis. Naudotis gali lošėjų lygos ir privačiai.

EXpress 1095

'Senų Namų Daktaras'

Pirmutinis Lietuvis

Popieriutojas Clevelande

ISPLYŠUSIŲ KAMBARIŲ TAIŠYTOJAS

Vincas Debesis

7605 Star Ave. EX. 0417

Lietuviška

VAISTINĖ

Jonas Zvalskis, Savininkas

Užlaiko visokias naminės ir importuotas gyduoles nuo visokių ligų, žaidų ir kitokių negerovių. Išpildo dakratų receptus atsakančiai. Kreipkitės į savo vienausio vaistinę visokiais reikalais.

INTERNATIONAL PHARMACY

5920 St. Clair Ave. Cleveland

Telefonas ENdicott 8618

Save This Radio Schedule...

Monday, Oct. 30—WGAR, 8:30-2:45 a.m.

Tuesday, Oct. 31—WHK, 6:20-6:25 p.m.

Wed., Nov. 1—WTAM, 6:45-7:00 p.m.

Wed., Nov. 1—WGAR, 10:30-10:45 p.m.

Thurs., Nov. 2—WJW, 12:34-12:40 p.m.

Friday, Nov. 3—WJW, 7:45-7:50 p.m.

Saturday, Nov. 4—WTAM, 6:15-6:30 p.m.

Sat., Nov. 4—WGAR, 10:30-10:45 p.m.

Sunday, Nov. 5—WGAR, Nationality Hours

Mrs. Bolton

Re-elect FRANCES P. BOLTON YOUR CONGRESSMAN

BOLTON FOR CONGRESS COMMITTEE

F. N. HORN, Sec'y, HANNA BLDG.

IŠRINKIT

JUDGE KOVACHY

COMMON PLEAS COURT

(Sausio 3, 1945 Terminas)

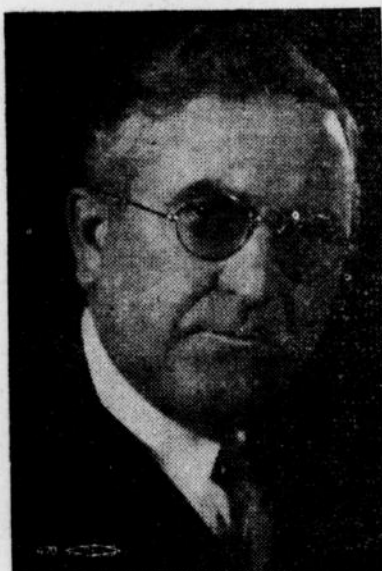
X JULIUS M. KOVACHY

- "UŽGIRTAS IR REMIAMAS" per The Cleveland Ear Association
- REMIAMAS per The Citizens League

- UŽGIRTAS per The Cleveland Press
- UŽGIRTAS per The Cleveland News
- Tiesišas Clevelando Municipal Court 15 metu
- Buves Pad. ir Vyriausios Policijos Prosekutorius

Frank T. Cullitan Kandidatas vėl į County Prosecutor

Frank T. Cullitan

Budamas County Prosekutorium per apie 12 metų, Frank T. Cullitan pasižymėjo savo atkaklia kova su visokiais nusizengėjais, garteriais ir visuomenės priešiniais, pastatydamas juos į atitinkamą vietą atsisteisti už savo nusizengimus. Jis išvaikė iš šios apskrities visokius kitus nenaudėjus ir padarė mūsų apskritį vieną iš švariausių ir saugiausių visoje šalyje.

Kuomet buvo pirmą kartą išrinktas, Mr. Cullitan pasakė: "Aš vykdysiu Prosekutoriaus ofiso reikalus be baimės ar prielankumo kuriems nors asmenims, organizacijoms ar grupėms, politikieriams ar kam kitam". Tą pažadą jis išlaikė ir šio savo pareigas drąsiai, atsidavusiai ir pasekmingai.

MARGUTIS

Skaitykit "Margutį", komp. A. Vanagačio leidžiamą muzikos ir juokų žurnalą. Eina du kartus į mėnesį. Kalna metams \$2. Pasiųsk 10c pašto ženklais, gausi vieną numerį pamatymui.

MARGUTIS

6755 So. Western Ave. Chicago, Ill.

THE MAY CO'S Basement

Atdara Penktad. 10 r. iki 5:30 p. p. Šeštad. 10 ryto iki 6:00 v.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

PIKŲ GEROS RUŠIES NAUJAUSI PLOŠČIAI ŠIO SEZONO DĖVĖJIMUI

Patogus
Žieminiai Koatai
BIUDZETO
KAINA.
16.94

Vyriški Koatai! Chesterfields! Išverčiami! Naujausių Spalvų!

Puikūs koatai už šias visas žemas kainas! Tarp jų yra puikūs Chesterfields su velveten kelnieriais ir apvadais... populiarius vyriški koatai ir lietui ir pagadai dėvėjami išverčiami koatai. Visokiųjų naujų sezono spalvų. Mieros nuo 12 iki 20 panelems ir moterims.

The May Co.'s Basement

Sprogime Clevelande Užmušta apie 200 žmonių

Lietuvių Nukentėjo Mažai, nors Gailėjo Išdegti ir
Visa Lietuvių Gyvenama Sritis. Daugybės
Lavonų Surasta tik Menki Likučiai.
Sunaikinta 82 Gyvenami Namai

Tas baisus gazo sprogimas ištiko pereiną penktadienį, spalio 20 d., kuomet Dirva jau buvo išleista, nes Dirva bėga gatave ir paduodama paštui ketvirtadienio vakare, taigi ir pereiną numerį aprašymo apie tą nelaimę įdėti nebuvo galima.

Nors nuo nelaimės nenukentė daug Lietuvių, bet kadangi sprogimas ištiko prie geležinkelio, tarp E. 55 ir 61 gatvių, netoli ežero, ir už kelių bloku nuo sprogimo vietos randasi Lietuvių namų, tai ir Lietuviai buvo labai įgaudinti. Ir jų kitos šeimos buvo išblaškytos, turėjo pabėgti iš savo namų, ir tik vėliau galėjo susirasti, kiti net sekantį dieną.

Laimė kad sprogimas ištiko dienos metu, keliolika minučių prieš 3 val. po pietų, ir gerai kad diena buvo visai be vėjo. Jeigu iš ežero pusės būtų buvęs vėjas tai būtų ugnis pasiekus ir Superior Avenue ir už Superijos, gal iki Euclid Ave.

Tuo atveju būtų buvęs palies-ta ir Sv. Jurgio bažnyčia, ir Lietuvių bankas, ir Dirvos įstaiga ir kiti Lietuviški būdai. Čia taip pat visan tan ugnies kelian tut patekę daugelio Lietuvių namai. Visa ta sritis nuo sprogimo vietos nustatyta mediniai senais namais.

Jeį sprogimas būtų ištikęs naktį, būtų žuvę daug daugiau žmonių, dėl samšio ir išgasties, nes gausi sprogus ugnis pradėjo plisti po aplinkinius namus, kurių sunaikinta 82.

Sprogimas aiskiai buvo matyti iš Dirvos įstaigos, kuomet graži, saulėta tylią popietę, staiga sujudėjo namo durys ir langai, lyg staiga pakylant vėjui. Dėbelėjus į langą kas tokio galėjo ištikti lauke, pa-simatė ugnys išokandis ir pa-dangę tukstantis pėdų. Kaip žinotai apskaičiavo, ugnis so-ve arti 3,000 pėdų ir ora ir to-dėl, nors East Ohio Gas Co. tankai stovėjo gana toli už St. Clair ave., ugnis ir dumai ku-rie paskui liepsnas kilo ir pa-dangę, išrodo randasi visai už Sv. Jurgio bažnyčios, šiaupus St. Clair ave.

Pirmas sprogimas ir užside-gimas apsiereikė tik lyg stau-gimo vėjo pakilimas, taip bu-vo sujungtas oras ir visos pusės. Ištikus tam, galima buvo laukti ir daugiau sprogimų, ir taip atsitiko: nėmė nei 20 mi-nutų kaip pasigirdo lyg didelių kanuolių šūviai kiti trys ar ke-turi sprogimai. Ugnis ir du-mai nesoko šį kartą taip aukš-tai, bet plito į visas puses, ir jau degė namai ir prie artimų dirbtuvių sustatyti automobi-liai plačioje srityje; sudegė ir 200 automobilių.

Netoliese gazo tankų, kurių du susprogo ir sudegė, tik stebuklingu būdu išliko kiti trys, randasi ir vienas amunicijos fabrikas, ir kaip žinotai sako, jeigu jis būtų užsidegęs ir su-sproges, per mylia aplinkui ne-būtų likę nei vieno namo ant pagrindų, na o gyvasių būtų žuvę tukstantiai. Ta fabriką ugniagesiai liejo vandeniu vi-sa laiką, gelbėdami nuo užde-gimo.

Neužteko to kad susprogo tie tankai ir kad degė namai, bet nauja pavojų sudarė kai dujomis užspildė visi požemi-niai kanalai ir kai pradėjo tie sproginti. Gaisro aplinkėje įgriuvo gatvės, kiti išsiveržė į krantus, ir vis sprogimai tę-sėsi tuose požemiuose per iš-tisą naktį. Tie požeminių ka-nalų sprogimai buvo jaučiami iki pat Euclid ave., visose gat-vėse, visur buvo kas kelios minutes numetama sunkus ge-ležiniai dangčiai gatvių vidu-ryje, ir atdaros didelės skylės vėl sudarė savo pavojų, nes važiuojant automobiliams vie-ni užlėkdavo ant skylių, kiti pajusdavo kad jiems iš apa-čios tas dugnas duoda ir iške-lia automobilį į viršų. Vienas automobilistas laike tokio su-kretimo sumanė išlipti pasižiū-rėti kas nutiko, ir iš automobi-lilio nužengė tiesiog į tą sky-lę....

Sužeisti, užmušti

Į kelias minutes visas mies-tas žinojo kas atsitiko, ir vi-sa galima pagalba leidosi į ne-laimės vietą. Sprogimo apie-

Mayoras Frank J. Lausche, po sprogimo, nelaimės srityje vaikščiojo tą naktį iki vė-lumai, pagelbėdamas kur ką galėjo, ir žiūrėdamas tvar-kos. Nukentėjo keletas jo paties artimų giminių.

linkėje apstatyta policijos, ci-vilian detense darbininkų; lėkė ugniagesiai; išsauti ir ligoni-nės daktarai, jie turėjo užda-ryti savo ofisus ir palikę lau-kančius pacientus vykti į li-gonines sužeistų priimti. Am-bulansai vežė sužeistų šimtus į paskiras ligonines.

Naktį buvo išsauti mili-cija ir jureiviai ugnies apimto rajono saugoti. Visą popietį ir vakare betgi ir nelaimės vietą, jo, slinko žiopsotojų minios, tuomi išsistatydamos ir pavojų ir save ir kludydamos gelbė-tojams. Jie neklausė net poli-cijos persergėjimo kad jiems gresia pavojus nuo požeminių sprogimų. Policijos automobi-liai su garsiakalbiais skraidė po Superiją ir kitomis gatvė-mis plačiame ruože, raginant žmones nerukyti ir nemesti degančių cigarečių, kad neuž-degus dujų einančių iš pože-minių kanalų.

Willson Juniof High mo-kykla prie E. 55th st. buvo paskirta Raudonojo Kryžiaus Kryžiaus centru; ten priėmė sužeistus, likusius be namų, ir ten buvo centras žinioms apie pasimetusias šeimas; ten mai-tino neturinčius ką valgyti. Iš-bėgusius kaip stovi, išsigandu-sius ir pagalbos jiekančius.

Po sprogimo, pirmas dvi dienas buvo be gazo apie 6200 namų ir aplinkinių dirbtuvių. Tolėnėse aplinkinėse sekanti rytą atsuko gasa. Bet St. Clair srityje per kelias dienas buta be gazo net išlikusiuose nesudegusiuose ir nesugriau-tuose namuose. Ten pritruko ir duonos, net aplinkinės kepy-klos negalėjo operuoti.

Ta dalis labiausia apgyventa Slovenų, ten randasi trys jų laikraščio redakcijos, kurios išliko nuo ugnies, tik išdeužy-tais langais.

Mayoras Frank J. Lausche, kandidatas į gubernatorius, nu-

(Pabaiga ant 7-to pusl.)

KITI GAISRAI CLEVELANDE

1908 m., Kovo 4, sudegus Colinwood mokykla, žuvo 172 mokiniai ir dvi mokytojos.

1929 m., Geg. 15, Clevelan-do Klinikos gaisre nuo nuodin-gų dujų mirė 125 asmenys.

Buvo ir kitų gaisrų ir spro-gimų kuriuose žuvo po kelis iki keliolikos žmonių.

VIESNIA IŠ MONTREAL

Veikėja Ursulė Sukienė, iš Collinwood, sulaukė viešnios — pas juos atvyko jos sesers duk-tė, Vincenta Genaitis iš Mont-real, Kanados, paviešėti savi-tėi laiko. Viešnia stengiasi ap-sipažinti su Clevelandu, taipgi apžiūrėjo Lietuvių Kultūrinį Darželį, apsilankė Dirvos re-dakcijoje, nusipirko knygų ir išrašė Dirvą savo motinai dve-jetui metų. Dirvą užsirašė ir poni Ursulė Sukienė.

Pranas Grabauskas prieš 22 metus gyvenęs Clevelande, at-vyko iš Edmonton, Alta., Ka-nadoje, pasimatyti su savo se-nais draugais Gurlkiais ir ki-tais. Jis ten turi ukę, ir toje aplinkėje apie 10 Lietuvių tu-lė savo ukes.

LANKOSI WASHINGTON
Adv. V. J. Pughier šiomis dienomis lankosi Washington, D. C., Aukščiausioje Teisme, teismiškaus reikalais.

EIKIT BALSUOTI LAPKRICIO-NOV. 7

Neužtenka kad užsiregistra-vot rinkimų balsavimams. La-bai svarbu kad Lapkrčio 7 — ar snigs ar lis, ar bus gražus oras — kiekvienas ištaiktum-tum savo laiką taip kad nepraleistumet balsavimo.

Taip pat tie kuriems nereik-kejo registruotis nepraleiskit balsavimo progos.

Demokratui vadai Cuyahoga apskrityje pranašauja kad J. Roosevelt gaus bent 200,000 balsų daugiau už savo oponen-tą Dewey.

MIRIMAI

MILIAUSKAS Juozas, senyvo amžiaus, mirė Spalių 17, pa-laidotas 19 d., Hamden, Ohio, katalikiškose kapinėse; pamai dos atsibuvo St. Mary's ba-žnyčioje, Chardon, Ohio.

Jis ilgus metus gyveno Cle-velande, ant Hamilton avenue, paskiau persikėlė į Chardon, gyveno Grigų šeimoje. Lai-dotuvėmis rūpinosi Petras Sai-das.

Lietuvoje likus jo žmona ir vienas sunus, antras sunus gy-vena Chicagoje.

Jo sesuo, Elzbieta Mockevi-cienė, gyvena Castle Shannon, Pa., o Clevelande du pusbro-liai, Antanas ir Motiejus Mi-liauskai.

Juozas Miliauskas paėjo iš Suvalkijos, atvykęs į Ameriką gyveno Duryea, Pa., paskiau tulį laiką Wilmerding, Pa., o likusį laiką Clevelande. Šioje šalyje išgyveno apie 60 metų.

GRIBAUSKAS Motiejus, 67 m., našlys, nuo 1424 E. 63 St., mirė Spalių 16, pamaldos atsibuvo Sv. Jurgio bažnyčioje, Spalių 19, palaidotas Kalva-rijos kapinėse.

Laidojime pasitaravo lai-dotuvių direktorius N. A. Wilke-lis.

ALISAUSKŲ PADEKA

Mūsų duklė, Elena, 27 metų amžiaus, mirė Spalių 12, palai-dota 17 d., Kalvarijos kapinė-se; pamaldos atsibuvo Sv. Jur-gio bažnyčioje. Šiuomi norim padėkoti visiems mūsų geriems prieteliais kurie buvo prielan-kus a. a. Elenos sirgimo lai-ku, ir jai numirus pasitaravo kaip jai paskutinį kartą, taip ir mums prigelbėjo mūsų liud-noje valandėje.

Ypatinai išreiškiame savo nuosirdžią padėką Kostantui ir Onai Lesnikauskams ir jų duk-relei, Ruth, 7401 Superior av., kurie per visą Elenos ligos lai-ką miesto ligoninėje ją lanky-davo ir apdovanodavo gėlėmis, šiaip dovanėlėmis, ir rūpinosi jai daktariška pagalba ir vai-siais, stengiamiesi sugrąžinti jai sveikatą. Nei vieno sekma-dienio pp. Lesnikauskai nepraleido neaplanke jos ligoninėje, o ju dukrelė Ruth dažnai lanky-davo ją ligoninėje vakarais.

Taipgi aciū ir Al Dill, A. & P. bucerių manadžeriū, nuo E. 74th ir Superior, kuris taip pat daug prisidėjo pinigaiskai, apmokėdamas daktarams, Ele-nos gelbėjimui.

Elenai numirus, pp. Lesni-kauskai ir jų duklė paskirai atsiantių į šermenis puikių gė-liu vainikus, taipgi ir Al Dill atsiantių puikias gėles nuo sa-ves.

Po palaidojimo, šermenu da-lyviams pavaikinti maistą davė Al Dill, o gėrimus pp. Lesni-kauskai, už ką jiems priklauso mūsų didelė padėka.

Taipgi šiūmi dėkojame vi-siems kitiems kurie dalyvavo šermenyse, laidotuvsė, ir vi-same kame pasitaravo; kurie prisiantių gėles, užpirkio mišias, aciū grabnėsiams ir kunigams už jų pasitaravimą.

Acū ir toms moterims ku-riuos patarnavo prie stalų laike laidotuvių dalyvių užkandžio.

Laidotuvsms parvyko iš ka-riuomenės du jos broliai, sar-žantai Edvardas ir Jonas; tre-čiasis brolis, Juozas, randasi iš-vežtas kur už vandens ir ne-galėjo parvykti.

Tofilė ir Stasys Ališauskai 1422 E. 66th Street.

Lithuanian Digest

6820 SUPERIOR AVENUE

CLEVELAND 3, OHIO

PHONE: ENdicott 4486

Terror Rages in Wake of Red Advance

By ISAAC DON LEVINE,
Noted Author and Writer.

WASHINGTON, Oct. 19. — Gen. de Gaulle's warning to the French against Communist disruption con-firms advices from France and other liberated areas of Europe that a state of Red terror and of civil warfare, either open or smol-dering, exists in nearly all the countries freed from the Nazis.

Gen. de Gaulle verified reports that entire provinces as well as municipalities in France are in the grip of Communist juntas, ruling on the Soviet pattern.

In France the Communist forces have run up against unexpectedly stiff opposition from Gen. de Gaul-le. In Italy they are understood to be hiding their time until the liberation of the industrial centers in the north, where the main Com-munist strength lies. Meanwhile the drive to impose Communist rule in eastern and southern Europe has been pushed ruthlessly behind a wall of censorship.

In Estonia wholesale deporta-tions of civilians were instituted by the NKVD (secret police, for-merly the OGPU) immediately af-ter the Soviet occupation, according to trustworthy reports. At the same time the little Baltic country is being colonized by Russians.

In Latvia and Lithuania detach-ments of NKVD troops carried out mass executions in a dozen commu-nities shortly after their liberation by the Red army. Women and chil-dren are being "evacuated" to Rus-sia. Men are being required to answer this questionnaire:

"1. Why have you not retreated with the Soviet army in 1941?
"2. What employment have you pursued under the Germans?
"3. What anti-German sabotage have you done?
"4. Name three accomplices.
"5. Name three collaborators of the Germans."

THESE questions, regardless, of the answers, are designated to trap and doom as "traitors" the citizens of the Baltic countries who had never recognized their "union" with Russia during the first Rus-sian occupation.

Those men who are not executed receive NKVD assignment cards: for military service in the Red ar-my; for service in labor battalions, and for deportation to Russia.

In the Soviet-occupied parts of

Poland commanders of the Polish underground army, who had fought the Germans for years, were ar-rested by the Soviets. The fate of the majority of these is unknown, but it has been established that a considerable number of them were executed by the "liberators".

And the NKVD is "rounding up and deporting to Russia masses of Poles of the middle classes as well as peasants."

IN liberated Bulgaria most of the surviving democratic leaders fell victims to the Soviet terrorists as a result of Allied blundering. When Bulgaria collapsed, the pro-Nazi elements escaped to Vienna. The liberal and socialist anti-Fis-cists, who were also anti-Commun-ists, made a dash for the Turkish border. But the Allied missions in Turkey advised against admitting these refugees, who were trapped by the Communists and turned over to the NKVD.

In Greece there has been a bloody reign of terror, surpassing in bit-terness that waged by the Commu-nist Gen. Tito in Yugoslavia. Al-though the Communist party in Greece was an insignificant faction before the war, it is now the dom-inant power in the country and the victims of its rule are believed to run into tens of thousands.

WARNING AGAINST COMMUNISM

By Juozas Kripas
(The Detroit Times)

Your columnist, David Lawrence, commenting on the President's speech and quoting Mr. Roosevelt's one sentence that "labor baiters and bigots and some politicians use the term 'Communism' loosely, and apply it to every progressive social measure and to the views of every foreign-born citizen with whom they disagree", cautions that the anti-

SUPERIOR-RUSSELL INN LIETUVIŠKA UŽEIGA

6824 Superior Ave.
LIQUOR WINE BEER
Vieta kur sustoja kitų miestų pravažuojanti Lietuviai
Helen Urbšaitis Helen Dunbar
Savininkės

BROTHERS CAFE LIETUVIŠKA UŽEIGA

1603 E. 79th Street
DEGTINĖ ALUS VYNAS
Užkvičiame savo draugus
Lietuvius atsilankyti.
Atdara nedėldieniais.
KAZYS LEIMONAS, Sav.

LOUIS LIQUORS

Frank Kuncaitis, Sav.
317 EAST 200 ST.
Prie Lake Shore Blvd.

DEGTINĖ — ALUS UŽKANDŽIAI

STONIS TAVERN LIETUVIŠKA UŽEIGA

"Kur alus skanesnis"
"Arieklė šiltesnė"
ALUS, DEGTINĖ, VYNAS,
UŽKANDŽIAI
584 Euclid Avenue
Ant U. S. Route 20
Kazys Stonis, Savininkas.
WICKLIFFE, OHIO

BONDS OVER AMERICA

Unknown Soldier

When Spring trips north and scents the budding apple trees of Virginia's Shenandoah Valley the folk of Winchester bring flowers to Stonewall cemetery where stands the figure dedicated to the "unknown and un-recorded dead," of the Civil War.

Buy 'Em and Keep 'Em

Our "unknown" dead are being buried today on many battlefields but the "unknown" who will never be honored is the worker whose name is "unknown" to the rolls of War Bond buyers.

A NIGHT IN AN A. A. GUN PIT

Pfc. Joseph Mickey-Mikalauskas, of Detroit, Somewhere in England.

In A. A. gun pit, on this cold damp night I see flashes of gun fire of another flight And the play of searchlights with their silvery beam, Makes me ask myself, "Is this a bad dream?"

Then from out there, a buzzing drone I snap to alert, and grab the phone. "Attack in progress!" "Guns stand by!" Let's blast this bastard out of the sky.

Closer and closer, it's heading this way. In a minute now, there'll be hell to pay. "A" on target, "B" on the beam! Let's go, let's fire, I hear someone scream.

Then shouts the captain, "Give it hell, boys", And I brace myself for the deafening fire. "Cut one, cut two", I hear as they fire. Step lively, you men, this ain't choir...

The target flies on through a hail of lead "Lord, let us hit it, we want no more dead." A motor cut short, a tremendous flash A downward plunge, then a final crash.

More buzz-bombs they will no doubt send, But A. A. will blast them to the final end.

Roosevelt campaigners might well Free! Let them reform Russia, take a warning from this sentence, which very much needs reforming, We, the foreign-born Americans, and do not try to corrupt the U. who know the Hitler and Stalin S. A.!

Many European nations, inno-cent of starting this war, are bru-tally treated. The people are driven from their homes, murdered, rob-bed, starved. They weep, waiting for American victory with the hope that perhaps we shall keep our word and help them to regain their once enjoyed freedom.

We, the foreign-born, who found here freedom to worship, to work and to become prosperous, and, many of us who came here to es-cape the political persecutions and goal in Russia and in every other country in Europe wherever the Communists and their armies set foot.

Respect your Constitution, and your own elected Congress, fellow Americans, and value your free-dom. Let no foreign ideologists mislead us in the time of war or destroy America, the Land of the peace.

Jusų MONCRIEF Fardavėjas
Suteiks PILNIAUSI šildymo Patarnavimą.
TAISYKIT DABAR!
NELAUKIT IKI UŽKLUPS ŽIEMA!
The Henry Furnace Co. Medina, O.

NAUJOS RUDENINĖS

Vyrams ir Skrybėlės

vėliausią pavidalų ir stilių gatavos jūsų pasirinkimui

\$5.00 ir \$6.00

MERRIMAC Brand Skrybėlės 2'95

Plačiai žinomos rusės

KELNĖS VYRAMS ir VAIKINAMS — didelis

pasirinkimas kelnų darbui, Sportui

pasirėdymui, įvairiomis kainomis po

\$2.95 \$3.95 \$4.95 \$6.95

Nauji Rudeniniai Kaklaraiškiai \$1 ir \$1.0

Gerai žinomi Silvo Brand vyrams kaklaraiškiai

Nauji Sport Marškiniai \$2.95 - \$3.95

Ilgom rankovėm languotų medžiagų ir vienodų spalvų.

DYKAI GREEN STAMPS su kožu pirštiniu. DYKAI

Cia galite iškeisti savo Stamp Books.

THE KRAMER & REICH CO.

7010 Superior Ave Atdara Vakara